

**JÕGEVA MAAKONNA
RAHVARAAMATUKOGUDE
2020. AASTA TEGEVUSE ARUANNE**

Põltsamaa 2021

Sisukord

Sissejuhatus	4
1. Põhilised tegevussuunad	4
1.1 Koroonaviiruse mõju.....	4
1.1.1 Esimene laine	4
1.1.2 Teine laine	6
2 Juhtimine	7
2.1 Raamatukogude võrgu struktuur ja nõukogud	7
2.2 Eelarve.....	7
2.3 Projektid	8
2.4 Personali koosseis, juhtimine ja areng	9
2.4.1 Ülevaade täienduskoolitusest	9
2.4.2 Maakonnaraamatukogu korraldatud koolitused	11
2.4.3 Raamatukogutöötajate avalikud esinemised	13
2.4.4 Erialahariduse omandamine	13
2.4.5 Töötajate tunnustamine	13
2.5 Raamatukogu haldusjuhtimine	14
2.5.1 Juurdepääs liikumispuudega inimesele	15
2.6 Raamatukogu arendustegevused infotehnoloogia valdkonnas.....	15
3. Kogud komplekteerimine ja töötlemine	16
3.1.1 Raamatu komplekteerimine.....	17
3.1.2 Perioodika komplekteerimine	18
3.1.3 Auviste komplekteerimine	18
3.2 Inventuurid, mahakandmised	18
4. Lugejateenindus ja raamatukoguteenused.....	18
4.1 Avaliku teabe kättesaadavaks tegemine	19
4.2 Raamatukogu kasutamine ja teenused.....	19
4.3 RVL teenindus.....	22
4.4 Laste- ja noorteteenindus	23
4.4.1 Laste-ja noortekirjanduse komplekteerimine	23
4.4.2 Laste-ja noorte raamatukogu kasutamine.....	23
4.4.3 Laste-ja noorteteenindus, sh lugemisharjumuste kujundamine ja arendamine	23
4.4.4 Laste- ja noorteüritused	24
4.5 Erivajadustega sihtrühmade teenused	24
4.6 Raamatukogu kui kohalikku pärandit jäädvustav, elukestvat õpet toetav ja vabaaja võimalusi pakkuv kultuurikeskkond	25
4.6.1 Koostöö kohalikul tasandil.....	27
4.6.2 Koostöö riiklikul tasandil	28
4.6.3 Koostöö rahvusvahelisel tasandil	28

4.7 Raamatukogu koolituskeskusena kasutajatele	28
4.8 Raamatukoguteenuse turundus ja väljaanded.....	29
4.9 Andmebaasid	29
5. 2021. aasta tegevused	29
LISA 1. Personali koolitus	31
LISA 2. Raamatukogutöötajate avalikud esinemised.....	31
LISA 3. Raamatukogude ehitamine, renoveerimine, remondid.....	32
LISA 4. Laste ja noorteüritused	32
LISA 5. Raamatukoguteeninduse maakondliku koordineerimise ülesannete täitmine.....	33

Sissejuhatus

Tabel 1

Maakonna /linna nimi	Elanike arv (01.12.19)	KOV-de arv maakonnas	Üldkasutatavate raamatukogude arv	Harukogude arv	Teenindus punktide arv	Kokku
Jõgeva maakond	28 568	3	12	13	3	28
sh Jõgeva vald	13 456		10	1	0	11
sh Mustvee vald	5 441		1	6	2	9
sh Põltsamaa vald	9 671		1	6	1	8

1. Põhilised tegevussuunad (rahvaraamatukogude statistilise aruandluse korraldamine ja tegevuse analüüsimine, [RaRS § 5\(5\) 3](#)).

- Koroonaviiruse olukorras raamatukoguteenuse pakkumine
- Iseteenindusmoduli RITA ja nutiseadme äpi mRIKS järjepidev tutvustamine
- Jõgeva Põhikooli ilukirjanduse kogu ülevõtmine Jõgeva Linnaraamatukogu kogudesse
- Palamuse kooliraamatukogu ilukirjanduse kogu ülevõtmine Palamuse Raamatukogule
- Jõgeva valla raamatukogude struktuuri muudatused
- Aidu raamatukogu kolimine Aidu Lasteaed-Algkooli ruumidesse
- Pajusi raamatukogu kolimine Pisisaare Spordikeskusesse
- Remonditööd Jõgeva Linnaraamatukogu Saduküla haruraamatukogus
- Palamuse Raamatukogu kolimine endisesse Palamuse vallamajja
- Torma Raamatukogu kolimine endisesse Torma vallamajja
- Aasta tähtsündmuste korraldamine kõigis raamatukogudes: digikultuuri aasta, rahvajutu aasta, raamatukogupäevad jm
- Inventuuride läbiviimine Mustvee Raamatukogu Lohusuu ja Avinurme haruraamatukogudes
- Jätkus kogude korrastamine, kogude ringluse parandamine

1.1 Koroonaviiruse mõju

1.1.1 Esimene laine

Covid-19 pandeemia levik muutis raamatukogude töökorraldust olulisel määral. Koroonapuhangu tõttu laienesid digikultuuriaastaks seatud eesmärgid praktiliste tööülesannetega toimetulekuks ja esitasid väljakutseid uute digioskuste omandamiseks kriisisituatsioonis. Hakkas enam levima uus koolitusvorm – veebiseminarid ehk vebinarid.

Raamatukogude töid ja lugejateenindust tuli korduvalt ümber korraldada vastavalt kriiskomisjonide otsustele, käitumisjuhiste ja reeglitele. Ühelt poolt tuli jälgida ja täita rangeid Terviseameti nõudeid, teisalt pakkuda teenust lugejatele.

Töötajad rakendati sisetööde tegemisele töölepingus ettenähtud mahus. Enamus töötajatest olid raamatukogus tööl, kaugtööd tehti vähesel määral. Tööpäeva kestel kandsid töötajad ühekordseid kindaid, desinfitseerisid käsi ja tööpäeva lõpus oma töökoha.

Jõgeva vald

Jõgeva Vallavalitsuse kriisikomisjoni otsusega (13.03.2020) suleti valla raamatukogud klientidele alates 14.03.2020. Esialgu väljastati reserveeritud teavikuid kontaktivabalt. Alates 19.03.20 keelati valla kriisikomisjoni otsusega ka teavikute kontaktivaba laenutamine. Raamatuid võis tagastada tagastuskasti, kust need võeti välja ja jäeti kolmeks päevaks karantiini. Kontaktivaba laenutamise luba anti vallalt uuesti 04.05.2020.

Suuri raskusi oli kaitsevahendite ja desinfitseerimisainete saamisega. Apteekides ega kaubanduses neid esialgu ei müüdnud. Väikse abipaketi tõi raamatukogudele abivallavanem. Töötajaid instrueeriti töötervishoiu ja töökeskkonna uue ohutusjuhendi ja töökeskkonna riskianalüüsi osas (kinnitatud 01.03.2020). Pidevalt oldi kursis Terviseameti soovitustega koroonaviiruse ohu suhtes.

Põhitööd Covid-19 pandeemia esimese laine ajal:

Kogude korrastamine: kogudest kustutatud teavikute makulatuuri viimine; eraklientidelt annetuseks vastu võetud venekeelsete raamatute sorteerimine; Saduküla haruraamatukogust kustutatud raamatute sorteerimine ja vajadusel eksemplaride asendamine pearaamatukogu lagunenuid eksemplaridega.

Tavatööde jätkamine: raamatute tellimised; uute raamatute, ajalehtede ja ajakirjade sisestamised andmebaasi; klientidega suhtlemine telefoni ja e-posti teel; lugejatele soovitud raamatute väljaotsimine, laenutamine ja pakkimine; teavikute reserveerimine ja edastamine klientidele; teavikute pikendused; tagastuskastist toodud raamatute karantiinis hoidmine ja lugejate kontodelt maha võtmine.

Jõgeva Linnaraamatukogu: korraldati lastele veebipõhine joonistusvõistlus, osaleti küsimustega valla kultuurimängus, jagati linke raamatukoguhoidjatest ja näitlejatest, kes lugesid jutte. Kaugtööna koostati lastele kodulehel lahendamiseks ristsõnu. Uudse lahenduse said näituste korraldamised. Raamatukogul on suured maast laeni aknad, korraldati kolm vaateakna näitust, mis olid väga populaarsed.

Laiuse Raamatukogu: koostöös Laiuse Jaan Poska Põhikooliga kirjutasid õpilased distantsõppe ajal luuletusi viirusest ja kodus õppimise rõõmudest ja muredest. Luuletused edastati raamatukoguhoidjale, iga päev lisati üks luuletus raamatukogu Facebooki lehele, raamatukogu kodulehele ning koolis stendile. Raamatukoguhoidja saatis luuletused Tallinna Ülikooli Eesti Pedagoogika arhiivmuuseumi, kust saadeti hiljem õpilastele tänukiri.

Mustvee vald

Mustvee valla raamatukogudes toimus 16.03.-14.05.2020 kontaktivaba laenus. Teavikuid sai tellida ette helistades, reserveerida RIKSWEBis, m-RIKSis või e-posti teel, tagastada sai tagastuskastidesse. Ohutuse tagamiseks jäid tagastatud teavikud lugeja kontole veel kolmeks päevaks karantiini, vältimaks nende kiiret jõudmist uue lugejani. Jätkus koduteenindus kontaktivabalt, telefoni teel vastati päringutele ja küsimustele.

Jätkati uute raamatute komplekteerimist ja lugejatele sellealase info vahendamist. Uudiskirjanduse tutvustamine toimus sotsiaalmeedia vahendusel.

Esimese laine ajal vähenes märgatavalt laenutuste arv, kuid tõusis kodulehe külastus.

Avinurme ja Lohusuu haruraamatukogudes viidi läbi teavikute inventuurid.

Põltsamaa vald

Seoses riigis välja kuulutatud eriolukorraga alates märtsi keskelt olid Põltsamaa valla raamatukogud külastajatele suletud ning kõigis toimus kontaktivaba laenus. Kohalkasutust ning AIPi teenust ei saanud pakkuda. Suletud päevadel oli viivis peatatud. Avalikke üritusi ei toimunud, koolitused olid edasi lükatud. Osa raamatukogusid avati mai keskel, osa juuni algul.

Vallavalitsuse otsusega oli külmutatud teatud kuluartiklite kasutamine eelarves, vähendati personalikulusid. Osa töötajaid oli palgata puhkusel, mõnedel vähendati ajutiselt koormust. Maakonnaraamatukogu oli suletud 13.03.-31.05.2020. Hakati pakkuma teavikute kontaktivaba laenutust piiratud kellaajal E-R 12-14. Teavikuid sai reserveerida elektronkataloogis RIKSWEB, rakenduse m-RIKS abil, e-posti teel ja helistades. Teavikud tagastati tagastuskasti. Teavikute teekond tagastuskastist riulisse võttis aega kolm päeva. Desinfitseeritult seisis kirjandus fuajees laudadel ja alles seejärel võeti lugejate arvelt maha. Päringutele vastati telefoni ja e-posti teel. Kui sooviti koopiat teha, siis võeti tellimus vastu ja koopia edastati kontaktivabalt. Toimis kontaktivaba koduteenindus, erandina tehti koju viimist ka osadele tavalugejatele. Korrastati fondi. Kokku pandi tutvustav videolõik raamatukogutöötajate argipäevast piirangute ajal, mis kajastus raamatukogu YouTube'i kanalil (vaatamisi 3 714). Koroonapiirangute tõttu sai filmitud ja sotsiaalmeedias jagatud rahvajuttude jutustamise sari alates 2. aprillist kuni kuu lõpuni igal argipäeval. Tehti iseteenindusmoduli RITA õpetusvideo ja virtuaallettkanne, käevõru meisterdamise virtuaalkoolitus. Facebooki keskkonnas korraldati tsitaadijahi mäng eesti kirjandusest.

Adavere raamatukogus pühendati palju aega koduloo andmebaasidele. Leht-lehelt vaadati läbi ja skaneeriti ning sisestati Adavere topoteeki kohalikku elu puudutavad artiklid ajalehtedest Punalipp (1983, 1984, 1985, 1987, 1988, 1989), Vooremaa (1989, 1990, 2009), Põltsamaa Teataja (1990), Vali Uudised (2009).

Kaks valla haruraamatukogu (Aidu ja Pajusi) kolisid uutesse ruumidesse.

1.1.2 Teine laine

Koroonaviiruse nn teise laine ajal (alates septembrist) ei kuulutatud riigis välja eriolukorda. Teiseks laineks oldi valmistatud, olid olemas kaitsevahendid (maskid, visiirid) ja desoained, töötajad ja kliendid oskasid arvestada tekkinud olukorraga. Raamatukogud olid avatud täistööajaga, ent pakkusid teenuseid piirangutega vastavalt Vabariigi Valitsuse korraldustele ja valdade kriisikomisjonide otsustustele. Alates novembrist lõpetati avalike ürituste ja koolituste korraldamine. AIPi arvutites oli keelatud meelelahutuslik tegevus. Lugejatele anti võimalus jätkata laenutamist ka kontaktivabalt. Töötajad hakkasid kandma näomaski või visiiri. Kõik külastajad, kes olid vanemad kui 12 aastat, pidid kandma näomaski või siis katma hingamisteed salliga, käsi desinfitseerima, järgima 2+2 reeglit ning 50% ruumi täituvuse nõuet. Raamatukogu ruumides paigutati ümber mööbel nii, et kohalkasutajad istuksid kõik omaette laudade taga ja vahemaa teise inimesega on vähemalt 2 m. Ühiskasutatavaid esemeid (nt AIPi arvuti), pindasid ja uksepinke desinfitseeriti pidevalt.

Jõgeva vald

Jõgeva Põhikooli poolt suleti ohutuse tagamiseks raamatukogu ja kooli ühendav vaheuks.

Jõgeva Linnaraamatukogu eelarvesse kärpeid ei tehtud, aga ei lisatud ka rahalist ressursi kaitsevahendite soetamiseks, millega jäi eelarves miinusesse meditsiini- ja hügieenitarvete kuluartikkel.

Mustvee vald

Nakatanute arvu järsu tõusuga vallas olid ajavahemikul 12.-29.10.2020 raamatukogud kontaktivabal laenutusel.

Põltsamaa vald

Põltsamaa Vallavalitsus eraldas kõigile raamatukogudele nõutud arv ühekordseid kaitsemaske ja kummikindaid. Visiirid ja korduvkasutatavad maskid soetas raamatukogu oma eelarvest.

Maakonnaraamatukogu täiskasvanute osakonnas oli AIPis kasutusel vaid üks arvuti töökoht, Lastele mõeldud arvuti oli suletud. Iga üldkasutatava saali uksele oli silt, mitu külastajat võib ruumis viibida.

2 Juhtimine

2.1 Raamatukogude võrgu struktuur ja nõukogud

Muutused raamatukogu võrgus toimusid ainult Jõgeva vallas.

Jõgeva Vallavolikogu 12. novembri 2020 otsusega nr 214 „Jõgeva valla raamatukogude tegevuse ümberkorraldamine“ otsustati korraldada ümber Jõgeva valla raamatukogude tegevus ühinemise teel ning asutada nende baasil uus Jõgeva Vallavalitsuse hallatav asutus Jõgeva Raamatukogu alates 01.01.2021. Eeltööd valla raamatukogude struktuuri muudatuste elluviimisel tehti valla kultuuritöö peaspetsialisti eestvedamisel koos valla raamatukogude töötajatest moodustatud töögrupiga. Töögruppi kuulusid Siimusti, Vaimastvere ja Laiuse raamatukogude direktorid ja Jõgeva Linnaraamatukogu direktori asetäitja.

Muutused lahtiolekuaegades

Mustvee vald

Lahtiolekuajad muutusid Saare haruraamatukogus alates 01.09.2020: avatud E 9-12; T, K 9-17; N 10-18; R 9-16.

Põltsamaa vald

Lahtioleku ajad muutusid Lustivere raamatukogus alates 1.09.2020: avatud E, T 12-18; K, N 8-14.

Nõukogud

Jõgeva vald

Aruandeaastal vahetus raamatukogu nõukogu koosseisus üks liige.

Nõukogu käis koos kahel korral. 13.02.2020: raamatukogu võrkude töö optimeerimine. 05.11.2020: valla raamatukogude tegevuse ümberkorraldamine, tulevase Jõgeva Raamatukogu põhimääruse ja võimaliku töökorralduse tutvustamine.

Mustvee vald

Raamatukogunõukogu veel moodustatud ei ole, kuid ettevalmistused selle moodustamiseks on tehtud.

Põltsamaa vald

Põltsamaa Raamatukogu 7-liikmeline nõukogu on valitud aastateks 2020-2024. Nõukogusse kuuluvad vallavalitsuse esindaja, valla maapiirkondade esindaja, maakonna, sh ettevõtjate esindaja, koolieelsete lasteasutuste esindaja, üldhariduslike koolide esindaja, raamatukogu esindaja. Novembris vahetus nõukogu koosseisus raamatukogu esindaja.

Nõukogu käis koos kahel korral. 08.06.2020: Põltsamaa Raamatukogu arengukava 2020-2024. 24.11.2020: muutused raamatukogunduses vabariiklikul tasemel, Põltsamaa Raamatukogu struktuur ja koosseis alates aastast 2021.

2.2 Eelarve

Tabel 2

Põhieelarve	Seisuga 31.12.19 €*	Seisuga 31.12.20 €*	Muutus %
Eelarve kokku	1069.7	1060.07	-0,9%

sh keskraamatukogu	525.094**	522.153**	-0,6%
Personalikulu	673.92	667.05	-1,0%
sh keskraamatukogu	364.339**	367.007**	0,7%
Komplekteerimiskulu	171.31	174.601	1,9%
sh KOV-lt	116.41	113.43	-2,6%
sh riigilt	54.898	61.176	11,4%
sh keskraamatukogu	29.237	29.611	1,3%
sh KOV-lt	19.396	18.474	-4,8%
sh riigilt	9.841	11.137	13,2%
Infotehnoloogiakulu	34.96	32.006	-8,4%
sh keskraamatukogu	18.350*	17.623*	-4,0%

*Summad tuhandikes

** Ei ole võimalik esitada eraldi andmeid maakonnaraamatukogu kohta, kuna eelarve on haruraamatukogudega ühine. Seetõttu on tabelis toodud arvud koos haruraamatukogudega (nagu eelmisel aruandeaastal).

2.3 Projektid

Tabel 3

Projektid, toetused (Kellelt saadud?)	Periood	Eraldatud summa	Projekti üldmaksumus
JÕGEVA VALD		800,00	1144,57
<u>Eesti Kultuurkapitali Jõgevamaa Ekspertgrupp</u>			
Reisikirjanik Marko Kaldur Tähekiirega	20.04.-30.09.20	150,00	210,00
XIV Ööraamatukogu *	04.05.-06.07.20	190,00	265,00
XIV Ööraamatukogu (teine küsimine) *	01.07.-20.12.20	160,00	235,00
Omaloomingukonkurss „Betti Alveri jälgedes“	01.07.-21.12.20	175,00	264,57
Kohtumine lastekirjanik Anti Saarega	02.03.-27.11.20	125,00	185,00
Jutuvestja Piret Päär lasteosakonnas	19.10.-27.11.20	190,00	250,00
MUSTVEE VALD		430,00	711,00
<u>Eesti Kultuurkapitali Jõgevamaa Ekspertgrupp</u>			
Kohtumine jutuvestja Piret Pääri ja folkmuusika Kulno Malvaga raamatukogu päevade raames ja kingitused raamatukogulogoga helkurid lugejatele.	05.10.-30.11.20	430,00	711,00
PÕLTSAMAA VALD		2070,00	3962,00
<u>Kultuuriministeerium</u>			
Täienduskoolituste korraldamine Jõgevamaa raamatukogudele 2020. aastal	01.02.-31.12.20	2070,00	3962,00

*XIV Ööraamatukogu üritus oli kahel korral edasi lükatud. Kevadel toimuma pidanud ürituse uus tähtaeg oli raamatukogupäevade ajal 29. oktoobril, seejärel novembris. Kuna koroonateine laine kogus aina jõudu, soovisid esinejad nihutada ürituse uude aastasse. Eesti Kultuurkapitali poolt anti luba lepingu pikendamiseks kuni 7. juunini 2021. Seega võib järgmisel aastal muutuda ka omaosaluse summa.

Eesti Kultuurkapitali Jõgevamaa Ekspertgrupi poolt eraldatud toetused on väga vajalikud kultuurisündmuste korraldamiseks, aidates nii kaasa kogukonnatunde tekkimisele ning rikastades osalejate silmaringi. Toetusest maksti põhiliselt esinemistasusid.

Kultuuriministeeriumi poolt eraldatud projektitoetused olid väga vajalikud maakondliku täienduskoolituse korraldamiseks. Õppekava põhines Kutsestandardi Raamatukoguhoidja tase 6 ja 7 kompetentsidel.

2020. aasta oli väga keeruline, üritusi täies mahus korraldada ei saanud ning seetõttu kirjutati projekte märkimisväärselt vähem kui aastal 2019.

2.4 Personali koosseis, juhtimine ja areng

Seisuga 31.12.20 töötas Jõgeva maakonna raamatukogudes 43 raamatukoguhoidjat (2019. a. 48), koosseis 40,25 (2019. a. 44,75). Kõrgharidusega on 28 raamatukoguhoidjat, neist raamatukogundusharidusega 18. Keskharidusega raamatukoguhoidjaid on 15, neist raamatukogundusharidusega 9. Osalise tööajaga töötas 8, vanaduspensionile jäi 4 staažikat raamatukoguhoidjat. Maakonna raamatukoguhoidjate keskmine vanus oli 53,5 aastat, vanuseline skaala 25-68 aastat.

Aasta keskel vahetus maakonnaraamatukogus peaspetsialist, kes külastas raamatukogude tutvumise eesmärgil kõiki maakonna raamatukogusid.

Jõgeva vald

Jõgeva Linnaraamatukogus koondati 1,5 vanemraamatukoguhoidja ametikohta. Kuna ühe lapsehoolduspuhkusel viibiva töötaja asendaja lahkus 2019. aasta lõpus omal soovil, siis oli võimalik ühele koondatavale pakkuda ajutiselt tööle jäämise võimalust. Aasta lõpus koondati neli aastat ametis olnud raamatukogu direktor seoses valla raamatukogude ühendamise ja uue asutuse loomisega. Jõgeva Vallavalitsus korraldas direktori ametikohale avaliku konkursi, kuid mittesobiva kandidaadi puudumisel kuulutati konkurss luhtunuks ja kuulutati välja uus konkurss, mille tähtajaks sai 21. jaanuar 2021.

Torma Raamatukogust koondati 0,5 ametikohta (kütja-koristaja), kuna kadus vajadus kütja töökoha järele seoses kolimisega uutesse ruumidesse. Ruumide korrashoid liideti raamatukogu töötaja ülesannetesse.

Mustvee vald

Personali ja juhtimise osas muudatusi 2020. aastal ei tehtud.

Põltsamaa vald

Aruandeaastal sõlmiti tööleping ühe uue töötajaga (Lustivere), aasta lõpuks olid lahkunud omal soovil 4 töötajat. Kuna Põltsamaa Vallavalitsuse korraldusega vähendati koosseisu alates 01.01.2021, siis uusi töötajaid aasta lõpus juurde ei võetud: üks töötaja sai koondamisteate, osadel vähendati koormust. Kokku vähendati vallavalitsuse otsusega ametikohtade koormust 4,3 võrra. Vallavolikogu korraldusega muudeti põhimäärust: alates 01.01.2021 on struktuuris pearaamatukogu, kolm haruraamatukogu ja kolm välisteeninduspunkti, Esku raamatukogu lõpetab tegevuse. Alates 01.09.2020 viidi abipersonal üle Põltsamaa Halduse koosseisu.

2.4.1 Ülevaade täienduskoolitusest (erialane nõustamine ja raamatukogutöötajate täienduskoolituse korraldamine, [RaRS § 5\(5\) 4](#)).

Lisaks maakonnaraamatukogu poolt korraldatud täienduskoolitustele osalesid maakonna raamatukogude 11 raamatukoguhoidjat 29 erineval koolitusüritusel, ülejäänud piirdusid maakondlike täienduskoolitusega:

Teema	Korraldaja	Osalejad
Lugemisprogrammi „Lugemisisu“ koolitus (veebis)	Eesti Lastekirjanduse Keskus	3 (Voore, Lustivere, Puurmani)
Algupärase lastekirjanduse päev (veebis)	Tartu Linnaraamatukogu	Mustvee
WordPressi kodulehe koolitus	Eesti Rahvusraamatukogu	Mustvee
21. sajandi raamatukogu	ERÜ	Mustvee
Hakkame santima!	Reet Hiimäe	Avinurme
Jõgeva valla raamatukogude inspiratsiooni päev	Triinu Rätsep, Ene Seidla	2 (Kuremaa, Siimusti)
Toimetulek stressiga	Tartu Ülikool	Siimusti
Kodukandigiidi koolitus	JAEK	Vaimastvere
„Ideest ürituseni - interaktiivne kaasamine, visuaalid ja sotsiaalmeedia“	Eesti Rahvusraamatukogu	maakonnark
„Raamatukogud online - sotsiaalmeedia haldamine ja veebiehitustööriistad“	Eesti Rahvusraamatukogu	Puurmani
„Efektiivsed ennetus- ja sekkumisstrateegiad töös käitumisprobleemidega laste ja noortega“	Verge Eesti OÜ	2 (maakonnark)
„Vanemaealiste digimentorlus“	Eesti Rahvusraamatukogu	2 (Esku, Puurmani)
Ilon wiklandi kohvernäituse „Pikk-pikk teekond“ esitlus	Eesti Lastekirjanduse Keskus	maakonnark
ERÜ Noorteklubi talveseminar „Tööstress - kas ka raamatukogutöötajal?“	ERÜ, noorteklubi	Lustivere
Jaan Kross 100, aktiivne koolituspäev	Eesti Rahvusraamatukogu	2 (maakonnark)
ERÜ lasteteeninduse toimkonna koosolek	ERÜ	maakonnark
Lastekirjanduse aastakoosolek	Eesti Lastekirjanduse Keskus	maakonnark
Veebiseminar „Kuidas videokoosolekut ette valmistada ja läbi viia?“	Kultuuriministeerium	4 (maakonnark)
Veebiseminar ERÜ UMT mõttetalgud vol 7 „Raamatukogu ruum kui teenus“	ERÜ	2 (maakonnark)
Rahva Raamatu kliendipäev Tallinnas	Rahva Raamat	maakonnark
XVII üleriigiline lasteraamatukoguhoidjate päev Tallinnas	Eesti Lastekirjanduse Keskus	3 (1 Jõgeva, 2 maakonnark)
XV oskuskeelepäev veebis	Eesti Rahvusraamatukogu	maakonnark
Rahvaraamatukogude nõukogu laiendatud koosolek, veebiseminar	Kultuuriministeerium	2 (maakonnark)
Praktiline koolitus Navicupi keskkonna rakendamiseks	JAEK	2 (maakonnark)

Veebiseminar. Aleksander Sibulale pühendatud erialapäev	Tallinna Keskraamatukogu	7 (maakonnark)
Veebiseminar. „Meediapädevus veebis“	Eesti Rahvusraamatukogu	2 (maakonnark)
Veebiseminar. „Digitaalne turvalisus“	Eesti Rahvusraamatukogu	2 (maakonnark)
Veebiseminar. „Väärinfo tõrjumine“	Eesti Rahvusraamatukogu	2 (maakonnark)
ERÜ Noorteklubi „Enesejuhtimine ja hea vorm töös“, veebikoolitus	ERÜ Noorteklubi	maakonnark

Vt LISA 1. Personali koolitus (arvudes).

2.4.2 Maakonnaraamatukogu korraldatud koolitused

Maakonnaraamatukogu korraldab täienduskoolitust ning erialast nõustamist vastavalt Rahvaraamatukogu seadusele (RARS §5(5)4).

Tabel 4

Koolituse aeg	Koolituse teema	Koolitaja	Koolituse maht/kestus	Raamatukoguhoidjate arv/KOV-de arv	Eelarve/Koolituseks kulutatud summa
27.02.20	Teabepäev „Uuenduslik raamatukogu“: Kollegiaalne suhtlus kui osa tööst. Maakonna Raamatukogud aastal 2019, tähised 2020. aastaks. Kogemusõpe Rootsis ja Iirimaal	Aija Sakova Siiri Õunap Viivi Tell Rutt Rimmel	6	34/3	325
03.09.20	Teabepäev „Töökorraldusest 2020. a. teisel poolel“: Tähtpäevad. Kogemusõpe Tallinna Keskraamatukogus. Ajurünnak – koolitused tulevikus	Triin Kodusaar Rutt Rimmel Aive Rimmeld Kristi Pukk	6	33/3	215
10.09.20	Väljasõit Tallinna ja Harjumaale: Koolitus "Näituse koostamine ja korraldamine". Kogemusõpe Viimsi Raamatukogus.	Virge Loo, Viktor Gurov Tiiu Valm	6	34/3	1195
29.09.20	Koolitus “Tüvitekstid eesti kirjanduses”	Rein Veidemann	6	29/3	1015

05.11.20	Koolitus "Õppimise valu ja nauditav õppimine hõbedases vanuses"	Tiina Tambaum	6	21/2	840
	KOKKU		30	151	3590

Maakondliku koolituste plaani koostamisel lähtutakse „Raamatukoguhoidja kutsestandardist“, mille alusel pannakse kokku täienduskoolituse õppekavad. Õppekavad avaldatakse Põltsamaa Raamatukogu kodulehel: B.2.2 Kogude töötlemine ja säilitamine, B.2.3 Lugeja- ja infoteenindus; B.2.4 Arendustegevus; B.2.5 Raamatukoguhoidja, tase 6 kutset läbivad kompetentsid (Raamatukoguhoidja, tase 6); B.2.3 Lugeja- ja infoteenindus“, B.2.4 Juhtimine ja arendustegevus, Raamatukoguhoidja, tase 7 kutset läbivad kompetentsid (Raamatukoguhoidja, tase 7).

Põltsamaa Raamatukogu poolt maakonnaraamatukogu ülesannetes korraldati Jõgeva maakonna raamatukoguhoidjatele maakondlikke erialaüritusi viiel korral (kogumaht 26 ak/t, 218 osalejat): kolm koolitust ning kolm kogemusõppe alast loengut, 2 kogemusõppe külüstust. Koolitustel käsitletud temaatika jagunes neljaks: juhtimine ja arendustegevust, raamatukogundus, kirjandus ja kultuur ning psühholoogia. Kogemusõppe raames külüstati Rahvusraamatukogu ja Viimsi Raamatukogu koos tema haruraamatukoguga Püünsis.

Juhtimine ja arendustegevus

- Ülevaade Jõgeva maakonna raamatukogude tööst 2019. aastal ja 2020. aasta eesmärkidest.
- Kolleegide omavaheline suhtlus kui osa tööst; kuidas kuulata ja tunnustada kolleegi tööd; kuidas organisatsiooni sees üksteist motiveerida; kuidas anda kolleegidele tööülesandeid; kuidas anda tagasisidet kolleegi tööle (sh kuidas edastada kriitikat); kuidas ise tagasisidet vastu võtta.

Raamatukogundus

- Raamatute kirjastamise, hulgemüügi ja turustamise põhimõtteid.
- Raamatukoguteenindus Iirimaa Dublini raamatukogudes.
- Laste- ja noorteteeninduse korraldus Rootsi raamatukogudes.
- Lugejateeninduse korraldus Tallinna Keskraamatukogus.
- Näitustegevuse planeerimine ja korraldamine raamatukogus Rahvusraamatukogu näitel; näituse vormid: väljapanek, galeriinäitus, e-näitus; raamatunäituse koostamise põhimõtted; näituse kujundamise viisid ja võtted; kuidas tutvustada lugejatele kogusid ja korraldada haridustegevusi; ringkäik Rahvusraamatukogu näitustel.
- Raamatukogude sulandumine tarbimisühiskonna väljakutsetesse Viimsi Raamatukogu näitel (raamatukogu kolimine kaubanduskeskusesse ehk raamatukogusse sisseastumine muudetakse võimalikult lihtsaks).

Kirjandus ja kultuur

- Tüvitekstid eesti kirjanduses - tüviteksti mõiste; tüvitekstide olulisus eesti kirjanduses ja kultuuriloos; praktilisi näiteid eesti kirjanduse tüvitekstidest ja nende analüüs.

Psühholoogia

- Õppimise võlu ja nauditav õppimine hõbedases vanuses.

- Geragoogika – tehnikad ja meetodid vanemaealiste õppe korraldamisel; õppimisvõime vanemas eas; vanemaealiste õppimise eesmärk, teemade valik; motivatsiooni roll vanemaealises õppes; vanemaealiste õppetöö korraldamise põhimõtted.
- Tegevused, mis aitavad püsida vaimselt heas vormis.
- Diskrimineerimine vanuse alusel.
- Raamatukogud kui ühed süsteemsete õppimisvõimaluste pakkujad vanemaealistele.
- Raamatukogu innovatsioonilased tegevused vanemaealistele.

Maakondlikud täienduskoolitused finantseeritakse Põltsamaa Raamatukogu ja maakonna raamatukogude vahel sõlmitud lepingute ning saadud projektitoetuste alusel. 2020. aastal kulutati korraldatud täienduskoolitustele 3590 €, millest saadi projektitoetustena 2070 €, teistelt raamatukogudelt kokku 1000 €.

Aruandeaastal külastati töö analüüsi ja nõustamise eesmärgil kõiki Jõgeva ja Mustvee valla raamatukogusid ühe korra, Jõgeva Linnaraamatukogu ja Põltsamaa valla raamatukogusid rohkem. Külastuse põhiteemad olid: kogud (puhastamine, korraldamine, paigutus); kahe raamatukogu abistamine kolimisel uutesse ruumidesse; uue peaspetsialisti tutvustamine.

2.4.3 Raamatukogutöötajate avalikud esinemised: ettekanded, loengud, koolitused.

Raamatukoguhoidjad esinesid aruandeaastal kokku 10 loengu ja ettekandega (2019. a. 13).

Valdavalt olid need erialased ning suunatud oma maakonna raamatukoguhoidjatele, aga oli ka kirjanduslikke loenguid kogukonnaliikmetele.

Vt LISA 2. Raamatukogutöötajate avalikud esinemised.

2.4.4 Erialahariduse omandamine.

Üks raamatukoguhoidja alustas Rahvusraamatukogu poolt korraldatud kutsekoolituse läbimist (Lustivere). Aruandeaastal keegi kutset ei omandanud.

Kutsekvalifikatsioon on omistatud 35 raamatukoguhoidjale (Jõgeva vallas 16, Mustvee vallas 7, Põltsamaa vallas 12).

2.4.5 Töötajate tunnustamine.

Jõgeva vald

Ene Seppa (Jõgeva) - XVII üleriigilisel lasteraamatukoguhoidjate päeval: parim lasteraamatukoguhoidja nominent 2020

Sirje Narits (Jõgeva) – Jõgeva maakonna raamatukogupremia ELUTÖÖ IDA; Jõgeva valla aasta ema 2020

Jõgeva Põhikooli ja Jõgeva Linnaraamatukogu ehitamine - Aasta tegu 2019, anti üle Jõgeva valla Eesti Vabariik 102 pidulikult aktusel

Enne Tuka (Kaarepere) – Jõgeva maakonnaraamatukogu tänukiri 20 aasta töötamise eest raamatukogus

Tiina Mihhailov (Siimusti) - Jõgeva maakonnaraamatukogu tänukiri 25 aasta töötamise eest raamatukogus

Maris Paas (Vaimastvere) – ERÜ „Aasta maaraamatukoguhoidja 2020“ nominent (ERÜ tänukiri); Jõgeva maakonnaraamatukogu tänukiri 25 aasta töötamise eest raamatukogus

Mustvee vald

Kristi Pukk (Mustvee) - JAEK Jõgevamaa Arendus- ja Ettevõtluskeskus VÄÄRT ALGATUS 2020 („Raamatuharakas“ ehk raamatukapp Ulvi külas)

Merlin Turja - Mustvee Raamatukogu aastapremia RAAMATUKOGU HIIR Sipsikute valmistamise ja kinkimise eest Mustvee ja Tiheda lasteaedadele (Mustvee Raamatukogu algatatud tiitel Mustvee valla aasta parimale raamatukogutöötajale).

Kasepää raamatukogu - Mustvee Vallavalitsuse tänukiri lugemistraditsioonide hoidmise eest raamatukogu 105. aastapäeva puhul

Saare raamatukogu - Mustvee Vallavalitsuse tänukiri lugemistraditsioonide hoidmise eest raamatukogu 105. aastapäeva puhul

Voore raamatukogu - Mustvee Vallavalitsuse tänukiri lugemistraditsioonide hoidmise eest raamatukogu 105. aastapäeva puhul

Põltsamaa vald

Ene Karu (Põltsamaa) - Kultuuriministri tänukiri; Jõgeva maakonna raamatukogupremia ELUTÖÖ IDA

Nelli Orgmaa (Põltsamaa) - Kultuuriministri tänukiri; Jõgeva maakonna raamatukogupremia ELUTÖÖ IDA

Siiri Õunap (Põltsamaa) - Kultuuriministri tänukiri; Jõgeva maakonna raamatukogupremia ELUTÖÖ IDA

Viivi Tell (Põltsamaa) - Põltsamaa valla särav noorsootöötaja 2020

2.5 Raamatukogu haldusjuhtimine.

Viimastel aastatel on maakonna raamatukogude ruumide olukord vähehaaval, kuid siiski järjekindlalt paranenud. Aruandeaastal said päris uued ruumid Aidu, Palamuse, Pajusi ja Torma raamatukogud, mitmes kohas (Sadala, Saduküla, Ulvi) paranesid raamatukogude tingimused.

Jõgeva vald

Jõgeva Linnaraamatukogu uus hoone valmis 2019. aastal mais ühes hoones Jõgeva Põhikooliga. Töötingimused on üldiselt head, kuid raamatukogu kogude pind jääb avariilite jaoks väikseks. Puudub panipaik, kuhu saaks panna inventari vms. Ehituskomisjonile said edastatud puudujäägid. Arutlusel oli järjekordselt direktori kabineti tilkuv lagi, külma joogivee puudumine, ventilatsiooni- ja automaatse lukustussüsteemi probleemid, seintesse ilmunud esimesed praod. Majasiseseid remondivaldkonda kuuluvaid probleeme aitab lahendada kooli haldusjuht koos oma töömeestega.

Palamuse raamatukogu kolis aprillis seni pooltühjana seisnud Palamuse Teenuskeskusesse. Majas asuvad Jõgeva Vallavalitsuse sotsiaaltöö spetsialistide kabinetid. Oktoobris kolis majja ka Palamuse Avatud Noortekeskus.

Torma Raamatukogu kolis uutesse ruumidesse endisesse vallamajja, kus asub ka teenuskeskus. Vahetati ära põrandakate ja tehti läbipääs kahe toa vahele.

Mustvee vald

Mustvee valla raamatukogudel on kõigil väga head asukohad keskustes, bussipeatuste või kaupluste lähistel, asudes ühes majas teiste asutustega (kultuurikeskus, vabaajakeskus, rahvamaja, kool, lasteaed, noortekeskus, perearst). Võimalused koostööks teiste asutustega on suurepärased.

Hetkel on kõige kehvemas seisus jätkuvalt Ulvi väliteeninduspunkt, mis asub ühes majas rahvamajaga, kuid maja üleüldine seisukord on väga halb. 2020. aastal toimus tualettruumide ja veesüsteemide remont, kuid maja on tühi ja külm. Väliteeninduspunkti ruumidega võib

rahule jääda, kuid külmade ilmadega ei suuda õhksoojuspump kogu ruumi normaalselt ära soojendada, kuigi on võimalus kasutada ka lisaradiaatorit.

Põltsamaa vald

Maakonnaraamatukogu fassaadi remont lükkub edasi, kuna ehitusfirmad ei ole nõus töötama väikeste pindade kaupa, kogu fassaadi remondiks ei jätkunud vahendeid, seinalt koorub värv. Esku raamatukogu toatemperatuur kõigub, töötamiseks ja raamatute hoidmiseks on ebapiisav. Ruumides puudub ventilatsioon. Tulemuseks on seinte ja raamatute hallitamine. Aasta lõpuks raamatukogu likvideeriti. Suureks murekohaks on Adavere raamatukogu kõrge välis- kui ka sisetrepp.

Aidu raamatukogu kolis lasteaed-alkkooliga samasse majja, kus uutes ruumides on töötajale ja raamatukogu kasutajale kõik vajalikud tingimused täidetud.

Pajusi raamatukogu koliti Pisisaare Spordikeskuse. Raamatukogu põrandapind vähenes, kuid ruum ise on väga kaasaegne.

Vt LISA 3. Raamatukogude ehitamine, renoveerimine, remondid.

2.5.1 Juurdepääs liikumispuudega inimesele.

Täielikult on tagatud juurdepääs: Aidu, Jõgeva, Vaimastvere, Mustvee (kaldtee, invatõstuk), Saare, Raja, Voore, Palamuse, Pajusi, Puurmani.

Osaliselt on tagatud juurdepääs: Kaarepere, Kasepää, Kuremaa, Avinurme (kooli lahtioleku aegadel läbi koolimaja), Põltsamaa, Lustivere, Tapiku, Ulvi.

Juurdepääs puudub: Adavere, Esku, Laiuse, Sadala, Siimusti, Torma, Lohusuu.

2.6 Raamatukogu arendustegevused infotehnoloogia valdkonnas

Kasutatavad operatsioonisüsteemid on Windows 10 PRO, Windows 10. Interneti kiiruse ja WiFi võrgu toimimisega ollakse rahul. Tihtipeale jätab soovida aga AIPi arvutite tehniline olukord ning vanus. Koolides asuvate raamatukogude arvutid on seotud kohalike koolide serveritega ning sealt tulenevate probleemidega.

Jõgeva vald

Valla raamatukogudele loodi ühine domeeniaadress jorgeva.lib.ee.

Jõgeva Linnaraamatukogu arvutite rendihankega valla kaudu saadi kolm uut arvutikomplekti ja kaks sülearvutit. Uute arvutite kasutuselevõtmisega tulid välja vahetada vöötkoodilugejad, kuna seadmed omavahel ei ühildunud. Kasutusele võeti Office 365. Jõgeval on kooliga ühine internetiserver ja WiFi, raamatukogu valvekaamerate pilt läheb Jõgeva Põhikooli IT töötaja arvutisse.

Mustvee vald

Mustvee vallas said uued arvutikomplektid Avinurme (2), Lohusuu (1) ja Ulvi teeninduspunkt (2). Mustvee raamatukogu sai lastele mängulaua 13 erineva mänguga, Worker 13 in 1.

Põltsamaa vald

Kõik valla raamatukogud on ühinenud Põltsamaa valla haridusasutuste pilveteenusega, mis pakub maksimaalset töökindlust, turvalisust ning andmete säilimist. Osteti juurde Office 365 litsentse (2) töötamiseks tööluarakenduses.

Maakonnaraamatukogus on alates 2019. aasta sügisest kasutusel kaks teavikute laenutamise/tagastamise iseteenindusletti nii täiskasvanute kui laste- ja noorteosakonnas, mis töötavad raamatukogusüsteemi RIKS lisamooduli RITA baasil.

Raamatukogu	Hangitud seadmed
<u>Jõgeva vald</u> Jõgeva Linnaraamatukogu	3 arvutikomplekti, 2 sülearvutit, 3 võõtkoodilugejat
Kaarepere Raamatukogu	-
Kuremaa Raamatukogu	-
Laiuse Raamatukogu	-
Palamuse Raamatukogu	-
Sadala Raamatukogu	Arvutikomplekt
Siimusti Raamatukogu	-
Torma Raamatukogu	Arvutikomplekt
Vaimastvere Raamatukogu	WiFi ruuter
<u>Mustvee vald</u> Mustvee Raamatukogu	Worker 13 in 1
Ulvi välisteeninduspunkt	2 arvutikomplekti
Avinurme haruraamatukogu	2 arvutikomplekti, võõtkoodilugeja
Kasepää haruraamatukogu	-
Lohusuu haruraamatukogu	Arvutikomplekt
Raja haruraamatukogu	-
Saare haruraamatukogu	-
Voore raamatukogu	Monitor
<u>Põltsamaa vald</u> Põltsamaa Raamatukogu	Dataprojektor; mobiiltelefon, valvekaamerad (ei lülitatud töösse)
Adavere raamatukogu	-
Aidu raamatukogu	Mobiiltelefon
Esku raamatukogu	Kontorikombain
Lustivere raamatukogu	-
Pajusi raamatukogu	-
Puurmani raamatukogu	Võõtkoodilugeja
Tapiku teeninduspunkt	-

3. Kogud komplekteerimine ja töötlemine

3.1 Komplekteerimise põhimõtted ja uuendused (sh e-teavikud)

Aastal 2018 korraldati ümber komplekteerimissüsteem, mis toimib siiani.

Maakonnaraamatukogu kogude arenduse osakond koostab tellimisnimekirjad iga 10 päeva tagant maakonna kõikidele raamatukogudele koos erinevate tarnijate poolsete hindadega. Uute raamatute kirjed tehakse näidiste põhjal *de visu*. Jõgeva ja Mustvee valla raamatukogud tellivad oma raamatud ise otse tarnijatelt (v. a. Raja, kuhu komplekteeris uusi raamatuid maakonnaraamatukogu). Põltsamaa valla raamatukogud esitasid oma tellimused selleks mõeldud tabelisse, koondtellimused edastati erinevatele tarnijatele.

Raamatupidamises ja süsteemis RIKS peeti komplekteerimisrahade arvestust eraldi: riigi poolt eraldatud summad (lisab maakonnaraamatukogu) ja omavalitsuste poolt eraldatud summad (lisab iga raamatukogu ise). Kogude arenduse osakond peab teavikute soetamise arvestust maakonna iga rahvaraamatukogu kohta eraldi. RIKSis on raamatukogudel reaalselt näha kulusid kõigi kuluartiklite lõikes, samuti hetkel tellitud, kuid veel saabumata teavikute summat ning jääki. Riigi rahast soetatud teavikute arved esitavad tarnijad e-arvetena Põltsamaa Raamatukogule maksmiseks.

Uued teavikud jõudsid lugejani väga ruttu, peaaegu igal nädalal. Seega olid Jõgevamaa raamatukogud rahul maakonnaraamatukogu tööga teavikute komplekteerimisel.

Kirjanduse komplekteerimisel on prioriteediks eesti autorite ilukirjandus ning tõlkekirjandusest väärtkirjandus, samuti laste- ja noortekirjandus. Raamatukogutöötajad, tundes oma lugejaid, arvestavad raamatute tellimisel nende soovidega ja rahaliste võimalustega. Kuigi püütakse jälgida väärtkirjanduse ja meelelahutusliku kirjanduse tasakaalu, siis üha rohkem on lugejate eelistuseks ajaviitekirjandus (nn naistekad ja kriminullid). Samas jälgitakse kõikide lugejarühmade vajadusi. Nutitelefonide ilmumine on vähendanud laste ja noorte lugemust, nõudlus on kohustusliku ja soovitusliku kirjanduse järgi.

Kogude suurus maakonnas oli aruandeaasta lõpuks **296 470 eksemplari** (2019. a. 311 711 eksemplari).

Ostud **11 596 eksemplari** (raamatud 11 091, auvised ja elektroonilised eksemplari 3, muud eksemplari 27, perioodika 475 aastakäiku).

Annetused **3340 eksemplari** (raamatud 3282, auvised ja elektroonilised teavikuid 4, käsikirjad 1, muud 4, perioodika 49 aastakäiku).

Annetused moodustasid **22,4%** kogude juurdekasvust. Annetajateks on eraisikud, autorid, omavalitsused, asutused jt.

Raamatute soetamiseks kulutati **142 059,00 €**, perioodikale **32 194,00 €** ning auvistele ja elektronväljaannetele **54,38 €**, muudele (lauamängud, õuemängud, atlased-kaardid) **293,62 €**. Kokku komplekteerimiskulud **174 601,00 €** (2019. aastal 171 305,00 €).

2020. aastal andis riik raamatukogudele teavikute soetamiseks lisaraha, Jõgeva maakond sai raha juurde **6675,00 €**.

Komplekteerimiskulud valdade kaupa

Vald	Põltsamaa vald		Jõgeva vald		Mustvee vald	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020
Aasta						
Kulud kokku	56 764,00	55 835,00	85 575,00	90 319,00	28 966,00	28 447,00
sh raamatutele	45 179,00	45 264,00	70 264,00	73 768,00	26 390,00	23 027,00

2020. aastal maakonnas komplekteerimiskulud suurenesid maakonnas **1,89%**. Kui Põltsamaa (-1,66%) ja Mustvee vallal (-1,82%) komplekteerimiskulud vähenesid, siis Jõgeva vallas tõusid komplekteerimisele tehtavad kulud (5,25%).

3.1.1 Raamatu komplekteerimine (trükis + e-raamat)

Raamatutele kulus komplekteerimiskuludest **81,4%** (2019. aastal 83,5%), millest suure osa moodustas ilu- ja lastekirjandus. Komplekteerimiskulud elaniku kohta on **6,11 €** (2019. aastal 5,90 €). Muude teavikute komplekteerimiskulu oli aruandeaastal **0,2%**. Laua- ja õuemänge osteti võrreldes 2019. aastaga vähem.

Raamatuid osteti peamiselt hulgifirmalt Rahva Raamat AS. Kuna Apollo Kauplused AS tõstis 2019. aastal raamatukogudele väljaannete hindu, oli sealt ostmise maht väike. Lisaks osteti ka hulgifirmast Raamatu Kodu OÜ, kirjastuselt Varrak ja Ilmamaa ning üksikute tarnijatelt.

Seoses COVID-19 kriisiga võttis Vabariigi Valitsus vastu lisaelarve. Sellega eraldati 70 000 eurot teavikute ostuks Eesti Lastekirjanduse Keskuse poolt kureeritavale lugemisprogrammile „Lugemisiis“. Jõgeva maakonnas osalesid lugemisprogrammis seitse raamatukogu, igaüks sai lastele ja noortele mõeldud kirjandust valida **600,00 €** ulatuses (Adavere, Avinurme, Jõgeva, Lustivere, Palamuse, Puurmani, Voore).

Ilu- ja lastekirjandus moodustas soetatud raamatutest **73,77%** (2019. a. 68,71%), eestikeelsed raamatud **95%**. Võõrkeelsest kirjandusest osteti peamiselt venekeelseid raamatuid (Raja, Mustvee, Jõgeva) ning vähesel määral ka muus keeles (Jõgeva).

Enamus nimetusi osteti ühes eksemplaris, vaid linnaraamatukogud soetasid rohkem. Järelkomplekteerimist tehti raamatutele, millel oli rohkem reserveeringuid. E-raamatuid aruandeaastal ei ostetud, põhjuseks lugejate nõudluse puudumine.

Raamatu keskmine hind 2020. aastal oli **12,81 €** (2019. a. 12,47 €).

3.1.2 Perioodika komplekteerimine

Perioodikat soetati aruandeaastal **101** nimetust, neist **29** nimetust saadi annetustena. Perioodika ost moodustas komplekteerimiskuludest **18,44%** (2019. a. 16,52%).

Raja raamatukogus on perioodika venekeelne, v. a. maakonna ajaleht „Vooremaa“. Osades raamatukogudes (Põltsamaa, Jõgeva) on tellitud ka muud võõrkeelset perioodikat, peamiselt käsitööajakirju. Mustvees komplekteeritakse nii eesti- kui venekeelset perioodikat.

Perioodika tellimisel kasutati püsitelliija soodustusi. Kultuuriperioodika soetamiseks kasutati nii riigi kui omavalitsuse raha.

3.1.3 Auviste komplekteerimine

Auviste ja elektrooniliste väljaannete komplekteerimiskulud moodustasid **0,03%**, neid osteti minimaalselt, enamasti koos paberraamatuga. Nõudlust ei olnud.

3.2 Inventuurid, mahakandmised

Kogud on uuenenud aasta jooksul **4,7%**. Kogude korrastamine toimub raamatukogudes järjepidevalt. Mitmes raamatukogus osteti mahakantud lagunenu või määrdunud raamatute asemele sama nimetuse uus väljaanne (Aidu, Pajusi, Laiuse, Vaimastvere).

Kogude elektroonilised inventuurid toimusid aruandeaastal Avinurme, Lohusuu, Palamuse ja Vaimastvere raamatukogudes.

Kokku kustutati maakonna kõigist raamatukogudest **30 177 eksemplari** (2019. a. 45 147). Ringlus maakonna raamatukogudes oli **0,8** (2019. a. 0,9).

4. Lugejateenindus ja raamatukoguteenused

Maakonna raamatukogudes on võetud suund saada kogudepõhistest raamatukogudest teenustepõhisteks raamatukogudeks. Uute pakutavate teenustega harjumine võtab aega, sest raamatukogu peetakse eelkõige raamatute laenutamise kohaks.

Jõgeva maakonna raamatukogude elektroonilist andmebaasi arendatakse järjepidevalt edasi süsteemi RIKS baasil, mille internetiväljund on RIKSWEB, mobiilirakendus m-RIKS ja iseteenindusmoodul RITA. Uudse lahendusena saab raamatukogu kodulehel ennast lugejaks registreerida ilma raamatukogu külastamata (liitumisportaal), andmed jõuavad automaatselt RIKSi keskkonda.

Jõgeva vald

Viidi läbi rahvaraamatukoguteenuse kvaliteedihindamine. Hindamiseks oli see kehv ajastus, sest koroonatõttu ei saanud klientide seas rahuolu-uuringuid läbi viia. Hinnata tuli statistiliste näitajate ja töökogemuste põhjal. Valla kultuuriosakonna poolt organiseeriti augustis raamatukoguhoidjatele inspiratsioonipäev, kus valla raamatukoguhoidjad arutlesid raamatukogude tuleviku üle ja kus koguti sisendit valdkondlikku arengukavasse.

Lugejaks registreerimise liitumisportaaliga teenust võiks Jõgeva raamatukogud kasutada, kuid aruandeaastal seda ei tehtud, kuna ei olnud selleks eelarvesse raha planeeritud.

2019. aastal kehtestatud valla raamatukogude teenuste hinnakiri tuleks järgmisel aastal üle vaadata ja korrigeerida.

Mustvee vald

Kuna kõik raamatukogud ühinesid automaatse teavituste saatmisega RIKS-programmis, tänu sellele on lugejad hakanud rohkem tähelepanu pöörama tagastustähtaegadele ja kasutama erinevaid RIKSi võimalusi pikenduste tegemiseks. Raamatute tagastuskastid on nüüd kõikidel Mustvee valla raamatukogudel. Mustvee raamatukogud lugejate registreerimise liitumisportaaliga ei ühinenud.

Põltsamaa vald

Lugemishuvi tõstmiseks korraldati kõigis raamatukogudes rida üritusi, koostati ja eksponeeriti näitusi. Külalastavuse suurendamisel on olulise tähtsusega raamatukogu juures tegutsevad klubid: pearaamatukogu juures tegutsevad filmiklubi (aastail 2009-2020), reisiklubi (aastast 2015) ja kirjandusklubi (alates 2017), Aidus toiduklubi (aastast 2012), Puurmanis kokaklubi (aastast 2017), Pajusis raamatusõprade klubi (alates 2018).

Aruandeaastal viidi läbi mitmeid uusi ettevõtmisi, millest osa oli tingitud maailma tabanud koroonaviirusest. Raamatukogule sai loodud YouTube kanal. Koostati ja viidi läbi lugemismäng „Lugesdes võidad!“ teemal „Unustatud lemmikud 20. sajandist“. Alustati uut taolist lugemismängu, teemaks „Valik Eesti kirjanduse paremikust“, mis jätkub uuel aastal. Lisaks kodulehel avaldamisele hakati ka sotsiaalmeedias jagama infot uute raamatute ja loetuimate raamatute kuu TOP 10 kohta. Põhjamaade krimiromaanide autoritest koostati nimekiri riikide kaupa, mida lugeja saab kaasa võtta, et selle järgi raamatuid laenutada. Maakonnaraamatukogu ühines lugejate registreerimise liitumisportaaliga.

4.1 Avaliku teabe kättesaadavaks tegemine.

Üldkasutatavaid arvuteid (AIP) oli maakonna raamatukogudes 61 (2019. a. 63).

Aruandeaastal langes AIPi kasutajate arv koroonaviiruse tõttu. Haiguse esimese laine ajal olid raamatukogud ligi oli 2,5 kuud eriolukorra tõttu suletud, viiruse teise laine ajal oli AIPis keelatud meelelahutuslik arvutikasutus.

AIPi kasutamine väheneb igal aastal järjest rohkem, kuna paljudel on arvuti või nutiseade olemas. Raamatukokku tullakse eelkõige printima, skaneerima, paljundama. Vanemad inimesed tulevad oma makseid tegema, patsiendiportaali külastama, dokumente digiallkirjastama jms. Sageli vajavad nad raamatukogutöötaja poolset juhendamist.

Jõgeva valla raamatukogudes registreeriti AIPi kasutajaid 506 (2019. a. 764), kasutuskordi 2 551 (2019. a. 5 052). Mustvee valla raamatukogudes registreeriti AIPi kasutajaid 141 (2019. a. 212, kasutuskordi 509 (2019. a. 700). Põltsamaa valla raamatukogudes registreeriti AIPi kasutajaid 444 (2019. a. 697), kasutuskordi 2 015 (2019. a. 4 700), sh maakonnaraamatukogus 1 224.

4.2 Raamatukogu kasutamine ja teenused. Üldistav ja muutusi näitav kokkuvõte.

Tabel 5

Raamatu-kogu	Lugejad 2019	Lugejad 2020	Muutus (+/-)
Linna/maak. rmtk	10 417	9 355	-1 062
Sh keskk	2 021	1 915	-106

Raamatu- kogu	Külastused 2019	Külastused 2020	Muutus (+-)	Virtuaal- külast. 2019	Virtuaal- külast. 2020	Muutus (+-)
Linna/maak. rmtk	157 675	128 957	-28 718	83 342	83 198	-144
Sh keskk	40 205	34 193	-6 012	15 441	16 530	1 089

Raamatu- kogu	Laenut-d 2019	Laenut-d 2020	Muutus (+-)	Päringud* 2019	Päringud* 2020	Muutus (+-)
Linna/maak. rmtk	273 775	244 441	-29 334	1 280	1 528	248
Sh keskk	64 669	56 338	-8 331	526	272	-254

*Infopäringud (teatmebibliograafilise töö korraldamine, [RaRS §5\(5\)5](#))

Maakonna raamatukogudes tervikuna vähenesid nii kasutajate, külastuste, laenutuste ning päringute, samuti virtuaalkülastuste arvud. Statistiliste näitajate languse põhjustasid peamiselt koroonalained, eriti esimene, mille ajal olid raamatukogud suletud. Samal põhjusel on tõusnud virtuaalkülastuste arvud mitmetes raamatukogudes (Adavere, Aidu, Lohusuu, Lustivere, Mustvee, Põltsamaa, Siimusti, Torma, Vaimastvere, Voore).

Samas oli ka raamatukogusid, kus kasvasid nii kasutajate (Pajusi, Puurmani), laenutuste (Esku, Kuremaa, Laiuse, Mustvee, Pajusi) ning päringute arvud (Mustvee, Puurmani, Sadala).

Laenutuste üldarvust moodustasid:

- kohalkasutused 11% (2019. a. 14%)
- ilu- ja lastekirjanduse laenutused 63,2% (2019. a. 63%)
- laste laenutused 14,1% (2019. a. 15,4%)
- laste külastused 33,4% (2019. a. 35,9%)
- perioodika laenutused laenutuste üldarvust 17,1% (2019. a. 18%)

Veel statistilisi näitajaid:

- virtuaalkülastused moodustasid külastuste üldarvust 64,5% (2019. a. 52,9%)
- laenajaid oli kasutajatest 83% (2019. a. 77%)
- lapsi oli raamatukogude kasutajatest 30,8% (2019. a. 28%)
- laenutusi oli elaniku kohta 8,6 (2019. a. 9,4)
- laenamissagedus oli 26,1 (2019. a. 26,3)
- külastusi elaniku kohta 4,5 (2019. a. 5,4)

Rändraamatukogu teenuse korraldamine

Rändraamatukogu teenust osutati kolme raamatukogu poolt neljas kohas:

Torma Raamatukogu Torma pensionäride seltsingule Torma Hõbedane iga kuu teisel reedel.

Torma Raamatukogu Vaiatu pensionäride klubile Vaiatu klubihoones üks kord kuus.

Sadala Raamatukogu Rääbise küla elanikele endise kaupluse ruumides vaba graafiku alusel üks tund korraga.

Põltsamaa Raamatukogu Umbusi Külaseltsi liikmetele Khordongi Ühingule kuuluvas endises koolimajas asuvas lugemistoas. Teavikud viiakse kohale ebaregulaarselt, vastavalt omavahelisele kokkuleppele (aruandeaastal 4 korda, 5 kasutajat, 49 laenutust).

Iseteenindus

2019. aasta septembrist võeti maakonnaraamatukogu täiskasvanute ning laste- ja noorteosakonnas, samuti Jõgeva Linnaraamatukogus kasutusele raamatukogusüsteemi RIKS teavikute iseteenindusliku laenutamise ja tagastamise tarkvara RITA.

RITAt kasutati vähem, üheks põhjuseks oli raamatukogude suletus koroonaviiruse tõttu. Samas oleks iseteenindus üks võimalus vähendada kontakte inimeste vahel.

Tagastamine toimib ilma isikut tõendava dokumendita, seetõttu ka arvulised näitajad suuremad. Lugejatel läheb rohkem aega iseteenindusega harjumiseks.

Raamatukogu	Laenutused 2019 (4 kuud)	Laenutused 2020	Pikendused 2019 (4 kuud)	Pikendused 2020	Tagastused 2019 (4 kuud)	Tagastused 2020
Põltsamaa	1 875	2 017	426	120	1 542	4 178
Jõgeva	80	76	68	0	265	1 788
Kokku	1 955	2 093	494	120	1 807	5 966

Aastal 2020 pandi suuremat rõhku mobiilirakenduse mRIKSi tutvustamisele, seda eriti koolinoorte seas. Hetkel ei toimi see iOS operatsioonisüsteemides.

Raamatute laenutuste TOP 5 maakonnas:

1. Kinney, Jeff. Ühe äpardi päevik (448 laenutust)
2. Pollard, Helen. Väike Prantsuse külalisküla (375 laenutust)
3. Uustulnd, Lembit. Avameri (340 laenutust)
4. Disney, Walt. Koomiksikogu (321 laenutust)
5. Owens, Delia. Kus laulavad langustid (297 laenutust)

Ajakirjadest olid maakonna raamatukogudes lemmikud: Eesti Naine, Tiiu, Kodutohter, Eesti Ajalugu, Maakodu.

Infopäringud (teatmebibliograafilise töö korraldamine, RaRS §5(5)5)

Aruandeaastal registreeriti infopäringuid 1528 (2019. a. 1280). Päringutele vastati kohapeal, e-posti, telefoni teel. Päringute põhiosa moodustasid teema- ja faktipäringud. Põhjalikumaid päringuid esitavad õpilased ja koduloo uurijad uurimustööde materjalide leidmiseks.

E-teenused

Kõik maakonna raamatukogud omavad veebilehte (koduleht/blogi) või/ja raamatukogu sotsiaalmeedia kontot. Raamatukogusüsteemiga RIKS on liitunud kõik Jõgevamaa rahvaraamatukogud ja kuus kooliraamatukogu. Otsinguid sooritati RIKSis aruandeaastal 28 128 (2019. a. 22 184).

Raamatukogu kaudu pakutavat interneti kasutamist (AIP) võimaldasid kõik maakonna raamatukogud. Raamatukogu oma veebileht oli aruandeaasta lõpus 22 raamatukogul (Jõgeva vald 9, Mustvee vald 4, Põltsamaa vald 9).

Interaktiivseid raamatukoguteenuseid (FB) osutavad enamused raamatukogud. Kokku tehti maakonna raamatukogude poolt 1963 postitust (2019. a. 2099). Lisaks on Mustveel FB grupp „Mustvee pildis“ ning Adaverel FB grupp „Adavere pildis läbi aegade“.

Alates augustikuust on maakonnaraamatukogu kodulehel blogina „Lugemissoovitus“, kus igal kuul reklaamitakse kolme raamatut. Blogi kirjutas Lustivere raamatukogu töötaja.

Tasulised teenused

Tasuliste teenusena pakutakse raamatukogudes printimist, koopiategemist, skaneerimist, kiletamist, lamineerimist. Võimalusel üritakse soovijatele saali.

Virtuaalsündmused

Raamatu- kogu	Virtuaalürituste arv		Virtuaalüritustel osalejate arv		Virtuaalürituste järelvaatajate arv*	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020
Linna/maak. rmtk	0	42	0	257	0	1 437
Sh keskk	0	41	0	257	0	966

*kui järelvaatamine võimaldati peale ürituse toimumist

Raamatu- kogu	Virtuaalkoolituste arv		Virtuaalkoolitustel osalejate arv		Virtuaalkoolituste järelvaatajate arv*	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020
Linna/maak. rmtk	0	3	0	0	0	339
Sh keskk	0	3	0	0	0	339

*kui järelvaatamine võimaldati peale koolituse toimumist

Raamatu- kogu	Virtuaalnäituste arv 2019	Virtuaalnäituste arv 2020	Virtuaalnäituste külastajate arv 2019	Virtuaalnäituste külastajate arv 2020
Linna/maak. rmtk	1	5	81	748
Sh keskk	0	1	0	76

4.3 RVL teenindus

RVL teenusega saadeti maakonna raamatukogudest välja 10 408 eks (2019. a. 8751). RVL väljastusteenust osutasid kõik maakonna raamatukogud (v. a. Vägeva). Maakonnaraamatukogu järel (3609 eks) olid suurimateks RVL teavikute väljalaenuajateks Mustvee (2199 eks), Jõgeva (1046 eks), Avinurme (728 eks) ja Esku (453 eks).

Sisse tuli RVL teenusega raamatukogudesse 10 206 eks (2019. a. 8669). RVLi kaudu tellisid raamatuid kõik raamatukogud (v. a. Vägeva). Kõige suuremateks tellijateks olid Mustvee (2803 eks), maakonnaraamatukogu (1081 eks), Avinurme (1334 eks), Puurmani (811 eks) ja Adavere (618 eks). Maakonnas on kolm valdade sisest RVLi pakiringi. Samuti vahetatakse RVLi raamatuid maakondlikel koolituspäevadel Põltsamaal, aga ka töövälistel asjaajamistel.

Jõgeva vald

Valla raamatukogude RVL teeninduse korraldus oli juhuslik, mis toimus raamatukogutöötajate omal initsiatiivil. Kiiremini sai tellitud raamatud kätte Kuremaa, Palamuse, Põltsamaa raamatukogudest ja Tapiku teeninduspunktist. Jõgeva valla RVL keskuseks on kujunenud Jõgeva Linnaraamatukogu, kuhu vallaraamatukogud toovad ka teistele raamatukogudele määratud pakid. Tagastuskast oli samuti abiks raamatute vahetamisel. RVL kaudu tellitakse peamiselt teadmiskirjandust. Väljastpoolt maakonda telliti teavikuid kauaaegsetelt koostööpartneritelt Tartu Linnaraamatukogust ja Eesti Rahvusraamatukogust.

Mustvee vald

RVL teenus toimus väga hästi ja sellele aitasid kaasa kõik raamatukogutöötajad, piirkonnajuhid ja vabatahtlikud. Vähemalt kord kuus käis raamatukogu direktor RVLi ringil. Sügisel avati

pidulikult raamatukapp „HARAKAS” Ulvi külas, kuhu viis Mustvee raamatukoguhoidja tellitud raamatud, sealt toimetas need edasi Avinurme raamatukokku kooli bussijuht. Sama teed liiguvad raamatud Avinurmest Mustveesse. Koolibuss on abiks ka Lohusuu, Avinurme ja Mustvee raamatute vahetamisel. Põltsamaalt toodi raamatuid vabatahtlike abiga peaaegu igal nädalalõpul, Jõgeval käiakse eraldi kord kuus.

Põltsamaa vald

RVLi korraldus on valla piires regulaarne ja väga hästi korraldatud. Põltsamaa valla haruraaraamatukogudele ja teeninduspunktile viidi pearaamatukogu poolt kohtadele uusi raamatuid ning ühtlasi RVLi raamatuid kord nädalas neljapäeviti.

Väljastpoolt maakonda tellitakse enim Rahvusraamatukogust, Viljandi Linnaraamatukogust, Tartu Linnaraamatukogust, Tartu Ülikooli Raamatukogust.

4.4 Laste- ja noorteteenindus

4.4.1 Laste-ja noortekirjanduse komplekteerimine

Laste- ja noorsookirjanduse komplekteerimisel on esikohal eesti laste- ja noortekirjandus. Mustvee Raamatukogu ostab eesti- ja venekeelseid raamatuid, Raja venekeelseid. Venekeelse „Tähekese“ saavad annetusena ajakirja toimetusest Mustvee ja Raja (jätkub kõikidele 1. klassi õpilastele kinkimiseks) ja Jõgeva Linnaraamatukogu. Maakonnaraamatukogu laste- ja noorteosakonnas ja Jõgeva Linnaraamatukogus on hästi komplekteeritud väikelaste teavikute kogu. Kuigi kõikidel raamatukogudel on väga hea koostöö kohalike lasteaedadega, on haruraamatukogudes ja teistes väikestes raamatukogudes väikelaste raamatute ostmise tagasihoidlikum. Nendes raamatukogudesse võiks väikelastele tutvustamise või ettelugemise eesmärgil tellida raamatuis RVLi teel rohkem. Mitmetes raamatukogudes on tuntud eesti- ja väliskirjanike uued raamatud saanud erilist tähelepanu tänu osalemisele vabariiklikus laste lugemisprogrammis „Lugemisisu“. Järjekordne Nukitsa konkurss pani kahe aasta jooksul ilmunud laste-ja noortekirjanduse olemasolu maakonnas üle vaatama ja analüüsima ning tulemus oli hea. Kuigi koolid on soovitusliku lugemise valimisel hakanud rohkem arvestama raamatukogude poolt pakutava kirjandusega, tuleb vahel kasutada ka RVLi abi. Seoses koroonapiirangutega ja sellest tuleneva AIPi-keeluga on lauamängude laenutamine populaarsust kogunud. Silmas pidades laste- ja noortekirjanduse ringlust, tuleb hoida tasakaalus uute teavikute ostmise ja mittevajalike ning lagunemise kustutamine kogudest.

4.4.2 Laste-ja noorte raamatukogu kasutamine

Kuna osad raamatukogud maakonnas olid viiruse esimese laine ajal täielikult suletud ja osad kontaktivabal laenutusel, siis langes külastuste ja laenutuste arv märkimisväärselt.

Tabel 6

Rmtk	Lug-d 2019	Lug-d 2020	Muutus (+/-)	Külast-d 2019	Külast-d 2020	Muutus (+/-)	Laenut 2019	Laenut 2020	Muutus (+/-)
Linna/ma ak. rmtk	2 960	2 883	-77	56 554	43 050	-13 504	36 298	30 803	-5 495
Sh keskk	697	688	-9	14 852	11 336	- 3 516	13 611	10 769	-2 842

4.4.3 Laste-ja noorteteenindus, sh lugemisharjumuste kujundamine ja arendamine.

Laste- ja noorte lugemisharjumuste kujundamise eesmärki teenivad nii raamatukogus korraldatud üritused ja näitused, kui ka ettelugemised ja raamatututvustused kohapeal, koolides ning lasteaedades. Koroonapiirangud vähendasid ka tavapärasest ürituste arvu, mistõttu kasutati ürituste läbiviimisel rohkem sotsiaalmeedia kanalite abi. Näiteks loeti ette või jutustati

rahvajutte raamatukogu Facebooki lehele postitatud videotes ja korraldati muid virtuaalüritusi. Lugemisharjumiste kujundamisel mängis olulist rolli osavõtt vabariiklikust lugemisprogrammist Lugemisisu, milles osalesid Adavere, Lustivere, Palamuse, Voore ja Avinurme raamatukogud. Palamuse raamatukogu osales maaraamatukogudele suunatud projektis „Aitan lapsi raamatute juurde“. Maakonna raamatukogud osalesid Eesti Lastekirjanduse Keskuse korraldatud ettelugemisvõistlusel ja Nukitsa konkursil. Koostöö lasteaedadega ja koolidega on maakonna raamatukogudes väga hea. Osades raamatukogudes esimesel rühma- või klassiga külastusel viiakse läbi raamatukogu tutvustav kasutajakoolitus. Populaarsed on teematunnid ja ettelugemine väikelastele. Beebiraamatu „Pisike puu“ said koostöös vallavalitsustega kõik maakonna vastsündinud.

4.4.4 Laste- ja noorteüritused

Rahvajutu aasta raames Eesti Lastekirjanduse Keskuse korraldatud 4. klasside ettelugemise võistluse „Minu vanaisa nägi, kuidas kerkis Munamägi...“ maakondliku vooru võitja selgitati välja Põltsamaa Raamatukogus osalejate saadetud videosalvestuste põhjal. Põltsamaal sai koroonapiirangutest tulenevalt esmakordselt alguse rahvajuttude jutustamise virtuaalsari, mida filmiti kohapeal ja jagati sotsiaalmeedias. Rahvajutuaastaga seoses toimusid ka viktoriinid kolmes raamatukogus, sh Jõgeva Linnaraamatukogu korraldas neid Kahoot! keskkonnas. Nukitsa konkursi raames tutvustati õpilastele eesti uusimat laste- ja noortekirjandust. Põhjamaade kirjanduse nädalal toimus ettelugemised Palamuse ja Põltsamaa raamatukogudes. Vabariikliku projekti „Kino maale“ raames näidati lastele filme viies raamatukogus. Korraldati suvelugemise projekte. Toimusid tänuüritused tublimatele lugejatele. Põltsamaa linna kohvikute ja sildade päeval korraldas raamatukogu laste- ja noorteosakond lastele kirjandusalaste ristsõnade lahendamist ja raamatute ettelugemist/jutustamist. Mustvees korraldati keelekohvik vene emakeelega lastega, eesmärgiga julgustada neid eesti keeles suhtlema.

Lastekirjanike (Andrus Kivirähk, Holger Pukk, Reti Saks, Ott Arder, Ilon Wikland jt) ja ajakirja Täheke juubeleid tähistati raamatukogudes näitustega. Lastele tutvustati Ilon Wiklandi 90. juubelisünnipäevale pühendatud kohvernäitust „Pikk-pikk teekond“. Aruandeaastal korraldati kohtumisi lastekirjandusega seotud isikute (Helen Käit, Hugo Vaher, Liis Sein, Sirly Oder, Anti Saar, Markus Saksatamm, Kristina Ruder, Ilmar Tomusk, Ilmar Särg, Piret Päär, Urmas Nemvalts).

Vt LISA 4. Laste- ja noorteüritused.

4.5 Erivajadustega sihtrühmade teenused

Maakonna raamatukogudes võetakse koduteeninduse osutamiseks lugejate registreerimislehtedele koduteenindust vajavatelt inimestelt allkiri. Raamatukogusüsteemis RIKS on moodustatud vastav lugejagrupp, mis võimaldab pidada statistikat. Maakonnas tervikuna on koduteenindatavate arv 46 (2019. a. 41), külastuskordade arv 772 (2019. a. 630). Koduteeninduse teenuste arv on hüppeliselt tõusnud võrreldes 2019. aastaga, põhjuseks piirangud koroonaviirusega ja lugejaskonna vananemine.

Koduteenindusel pakutakse teenuseid: teavikute laenutamine, tagastamine, pikendamine ja reserveerimine, lugemissoovitused, infopäringud.

Tabel 7

Koduteenindus	Kordade arv	Teenuste arv	Kasutajate arv
Maakond kokku	772	5 124	46
Jõgeva vald	149	1 595	11

Jõgeva	12	845	3
Kuremaa	42	224	2
Laiuse	11	219	1
Sadala	12	12	1
Siimusti	38	142	1
Torma	12	80	2
Vaimastvere	22	73	1
<u>Mustvee vald</u>	336	1994	21
Mustvee	118	785	9
Avinurme	118	492	5
Raja	60	343	5
Saare	18	218	1
Voore	22	156	1
<u>Põltsamaa vald</u>	287	1535	14
Põltsamaa	221	882	9
Pajusi	3	93	1
Puurmani	47	395	2
Tapiku	16	165	2

Jõgeva vald

Koduteeninidatavatele helistatakse paar päeva ette, et nad saaksid oma soovid edastada. Vajadusel reserveeritakse lugejat huvitav raamat, kui seda hetkel pole. Lepitakse kokku ka kellaaeg ja kuidas kortermajja sisse pääseb. Infot koduteeniniduse kohta saab raamatukogu kodulehelt, telefoni teel ja Jõgeva Valla lehes ilmuvast teatest. Kliendid on teenusega rahule jäänud ja kiitnud head raamatuvalikut.

Mustvee vald

Aruandeaastal lisandus koduteeninidatavaid. Mustvee piirkonna koduteeninidussõidud ühildatakse valla RVL-ringiga. Lisaks osutavad koduteeninidust ka Avinurme, Raja, Voore ja Saare haruraamatukogud.

Põltsamaa vald

Enne koduteeniniduse päeva võetakse teenindavatega ühendust, et leppida kokku vajamineva kirjanduse või päringu osas. Külastusega samasse nädalasse jäänud sünnipäevalast õnnitletakse lilledega. Koduteeniniduseks Põltsamaa lähiümbruses külastas Esku raamatukogu töötaja kord kuus teenusevajajaid kodus. Koduteeninidust osutas raamatukoguhoidja oma isikliku autoga, sõidukulud kompenseeriti vastavalt vallavalitsuse poolt kehtestatud sõidukulu tasumäära alusel kilomeetri kohta. Teenust pakkusid ka Pajusi, Puurmani ja Tapiku raamatukoguhoidjad. Teistele asutustele raamatukogu teenuseid ei pakutud.

4.6 Raamatukogu kui kohalikkude pärandit jäädvustav, elukestvat õpet toetav ja vabaaja võimalusi pakkuv kultuurikeskkond

Raamatukogudel on kultuurikeskkonnana kanda paikkonnas tähtis roll. Paljudele ongi raamatukogu ainus koht, mida nad kultuuriasutustest küllastavad. Seega omab raamatukogu suurt tähtsust kohalikus kultuurielus, vaba aja veetmisel ja enesetäiendamisel. Samas on kogukonna kaasamine raamatukoguüritustele üpris keeruline, sest osalejad on valdavalt vanemaalised, töötavaid inimesi käib sündmustel vähe.

Maakonnas korraldati aruandeaastal 491 üritust (2019. a. 688), milles osalenute arv oli 12 231 (2019. a. 14 400). Näitusi ja väljapanekuid korraldati 430 (2019. a. 576). Traditsiooniliste raamatunäitustega tähistati kirjanike jt loovinimeste tähtpäevi, aasta tähtsündmusi jms.

Olulisemad ja omanäolisemad üritused:

Kohtumised

- Folklorist ja usundiuurija Mare Kõiva (Põltsamaa)
- Kirjanik Heli Künnapas (Põltsamaa, Pajusi)
- Kirjanik Anneli Lamp (Puurmani, Kuremaa, Mustvee)
- Kirjanik Kristina Ruder (Torma)
- Kirjanik Urve Tinnuri (Kuremaa, Siimusti)
- Kirjanik CONTRA (Laiuse)
- Kirjanik, mesinik ja arst Ilmar Särg (Siimusti)
- Kirjanik Ilmar Tomusk (Siimusti)
- Kirjanikud Helga ja Enn Nõu (Siimusti)
- Kirjanik Markus Saksatamm ja karikaturist Urmas Nemvalts (Mustvee)
- Marko Kalduri ja koer Tähekiirega (Jõgeva)
- Lastekirjanik Anti Saar ja jutuvestja Piret Päär (Jõgeva)
- Poliitik Marina Kaljurand (Põltsamaa)
- Näitleja Liis Lass (Põltsamaa)
- Näitleja Priit Loog (Põltsamaa)

Muusikalis-sõnalised üritused

- Pärimusmuusik Kulno Malva ja jutuvestja Piret Päär (Mustvee)
- Indrek Tammoja (Tapiku)

Õpitoad

- Virtuaalüritus: käevõru meisterdamine (Põltsamaa)
- Töötuba – muistsete eestlaste kaitsemärgid (Põltsamaa)

Filmide näitamine

- Animafilmid projekti „Kino maale“ raames (Põltsamaa, Adavere, Aidu, Lustivere, Puurmani)
- Uued Eesti filmid: „Talve“, „Sipsik“, „Olemise ilu“ (Põltsamaa, Lustivere, Puurmani)

Muu

- Põltsamaa kohvikute ja sildade päev: Loetud raamatute laat (Põltsamaa)
- Jõgeva kohvikute päev: raamatukogu kohvik, raamatulaat, luuletuste lugemine (Jõgeva)
- Torma kohvikute päev: raamatukogu kohvik, tutvumine raamatukogu uute ruumidega kasutatud raamatute laat (Torma)
- Põltsamaa Raamatukogu RUUMEKSil: Eesti – mõistatustest sügavamalt - Igor Volke; Lugemiskoer; Põimik Jaan Krossi luulest - Hilja Vaade; Loetud raamatute laat; rahvajuttude ettelugemine (Põltsamaa)
- Eesti Lastekirjanduse Keskuse poolt korraldatud lastekirjanike tuur „Tuleme külla!“: kirjanikud Helen Käit ja Kristi Piiper ning illustraator Sirly Oder (Põltsamaa, Palamuse)
- Sipsikute valmistamine ja kinkimine lasteaialastele filmi linastuse puhul (Mustvee, Kasepää)

Digikultuuri aasta

- Virtuaalüritus: tsitaadijahi mäng, 19 korda (Põltsamaa)
- Virtuaalüritus: Rahvajuttude jutustamise sari alates 2. aprillist kuni kuu lõpuni igal argipäeval, 19 korda (Põltsamaa)

Rahvajutu aasta

- Rahvajuttude ettelugemised lasteaija- ja koolilastele

Raamatukogupäevad

- Asutuste vaheline mälumäng (Põltsamaa)
- Tapiku raamatukogu 100: Matk läbi ajaloo (Tapiku)

Olulisemad ja huvitavamad näitused

- Priit Loogi fotonäitus „See ei ole Ita Ever“ (Põltsamaa)
- Eire Kulbini isikunäitus „Tikandite lummuses“ (Põltsamaa)
- Virtuaalnäitus: Jaan Kross 100 (Põltsamaa)
- Ülle Meistri akvarellinäitus „Ehavalguse sees“ (Põltsamaa)
- Ilon Wiklandi kohvernäitus „Pikk-pikk teekond“ (Põltsamaa, Mustvee, Jõgeva)
- „Digikultuuriaasta 2020“ (arvutite näitus) (Pajusi)
- Maris Prii kogust pärinev sõrmkübaranäitus (Jõgeva, Aidu)
- Irina Jugolaineni akvarellinäitus „Lõputu teekond“ (Jõgeva)
- Valdek Alberi šaržid (Puurmani)
- ART by Victoria Valuk - Valgevenest pärit kunstniku maalide näitus (Mustvee)
- Kunstnik Katrin Erlichi raamitud illustratsioonide näitus „Jutul on tiivad“ (Jõgeva)

4.6.1 Koostöö kohalikul tasandil

Kõige olulisemateks koostööpartneriteks sündmuste korraldamisel kohalikul tasandil olid aruandeaastal koolid, lasteaiad, erinevad seltsid (eakate seltsid, külaseltsid jt), eraisikud, vabatahtlikud ja teised raamatukogud.

Jõgeva valla raamatukogude koostööpartnerid

- Betti Alver Muuseum: omaloomingukonkurss „Betti Alveri jälgedes“ (Jõgeva)
- Arukate Akadeemia: kirjandusring (Jõgeva)
- Akvarellistuudio Kala: näitused, sh rahvusvahelised (Jõgeva, Põltsamaa)
- Kuremaa Loss: raamatunäitused (Kuremaa)
- Kiigemetsa Kool: üritused, käsitöönäitused (Siimusti)
- Siimusti külaselts: Eeva Niinivaara mälestuse hoidmine (Siimusti)
- Palamuse O. Lutsu Kihelkonnakoolimuuseum, Palamuse Rahvamaja, Palamuse Avatud Noortekeskus (Palamuse)
- O. Lutsu huumoripreemia: žürii töö (Laiuse)
- Jõgeva Valla Noortekeskus: suvine kolimismalev (Torma)
- Seltsing Torma Hõbedane: rändraamatukogu, üritused (Torma)
- Saduküla Eakate Selts, Härjanurme Maarahva Selts (Saduküla)

Mustvee valla raamatukogude koostööpartnerid

- Mustvee Kultuurikeskus: üritused, linna lastekaitsepäev (Mustvee)
- Vabatahtlikud RVL korraldamisel, triipkoodide kleepimisel (Lohusuu)

Põltsamaa valla raamatukogude koostööpartnerid

- Põltsamaa Vallavalitsus: RUUMEKS, Põltsamaa sildade ja kohvikute päev, kaasava eelarve hääletus (Põltsamaa)
- Põltsamaa Perearstikeskus: terviseloeng (Põltsamaa)
- Põltsamaa Teataja: viktoriin, reklaam, kajastus (Põltsamaa)
- Põltsamaa Valla Sõnumid: reklaam, kajastus (Põltsamaa)
- Põltsamaa Perepesa: film (Põltsamaa)
- MTÜ Tapiku Külade Selts, MTÜ Tapiku Mõis: üritused, näitused (Tapiku)
- Lustivere Külaselts: filmiõhtud, „Kino maale” (Lustivere)
- MTÜ Abikeskus: raamatukogu tutvustamine (Aidu)
- MTÜ Adavere Mõisa Selts/Vaba Aja Keskus: üritused (Adavere)

4.6.2 Koostöö riiklikul tasandil

Koostööpartnerid:

- Deltmar OÜ: raamatukogusüsteemi RIKS arendused
- ERÜ, Rahvusraamatukogu: koolitused, raamatukogupäevad, osalemine erinevate töörühmade ja toimkondade töös, kaastöö erialaajakirjale „Raamatukogu“
- Eesti Hoiuraamatukogu: raamatute vahetamine
- ETKA Andras: koolitused, järjehoidjad
- Eesti Lastekirjanduse Keskus: koolitused, üritused, erinevad programmid, nt „Lugemisisu“
- Rahvusarhiiv, Riigiarhiiv: rändnäitused (Siimusti)
- Taani Suursaatkond Eestis: Põhjamaade nädala ürituste korraldamine (Adavere)
- Kinobuss: filmide näitamine
- Filmifestivali „Kino maale“ toimkond

4.6.3 Koostöö rahvusvahelisel tasandil

Koostööpartnerid:

- Siimusti raamatukogu hoiab sidet E. Niinivaara sugulastega, rahvusvaheliselt tunnustatud tõlkija Marja Kyröga Soomest ning Jõgevamaaga seotud kirjanikepaari Helga ja Enn Nõuga

4.7 Raamatukogu koolituskeskusena kasutajatele.

Kokku korraldati maakonna raamatukogudes kasutajakoolitusi 314 (2019. a. 465): individuaalkoolitusi 248 (2019. a. 384), rühmakoolitusi 66 (2019. a. 81). Kasutajakoolitustel osales 1132 kasutajat (2019. a. 1375): individuaalkoolitustel 268 (2019. a. 479), rühmakoolitustel 864 (2019. a. 896) kasutajat.

Individuaalkoolitusi viiakse läbi lugejaks esmakordsel registreerimisel, rühmakoolituste sihtgruppideks on valdavalt õpilased. Kasutajakoolituse põhiteemadeks on raamatukogu, raamatukogu teenuste, RIKSWEBi, RITA ja mRIKSi tutvustamine.

E-pädevuse tõstmisel on peamiseks sihtrühmaks eakamad inimesed, õpetatakse kasutama IDkaarti, internetipanga kaudu maksete tegemist, erinevate digidokumentidega toimetamist (riigi infoportaali kasutamine, patsiendiportaal, autojuhiloa, tuludeklaratsioonid, pangatoimingud, bussipiletite ostmine, töö otsingud, CV-d, infootsingud, tarkvarasüsteemide allalaadimised (nt Microsoft Office 10 versioon ja selle kasutamine, viirusetõrje jm), nutitelefonide kasutajatele äppide allalaadimist ja muid telefoni rakendusi.

Aruandeaastal korraldati kasutajakoolitusi vähem, kuna raamatukogud töötasid koroonaviiruse tõttu piirangutega.

4.8 Raamatukoguteenuse turundus ja väljaanded

Raamatukogud tutvustavad jätkuvalt oma tegevust ja üritusi veebilehtedel, sotsiaalmeedias, erinevate listide kaudu, kohalikus trükimeedias (vallalehed, maakonnaleht), valdade kultuuri- ja spordikalendrites, vabariiklikes kultuurisündmuste veebikalendrites. Sündmusi reklaamitakse ka raamatukogus jagatavatel flaieritel, teadetetahvlitel, laenutustšekkidel, RIKSWEBis. Raamatukogudes asuvatel teadetetahvlitel jagatakse infot ka teiste vallas toimuvate sündmuste kohta.

Kohalikus trükimeedias avaldatavate artiklite arv raamatukogu tegemiste kohta järjest väheneb, sest põhiline info saadakse ja levitatakse siiski raamatukogu veebilehtede ja sotsiaalmeedia kaudu. Raamatukogude poolt postitatakse sotsiaalmeedias infot ürituste ja näituste toimumise kohta, fotosid, teemakohaseid linke ning jagatakse seda, mis sihtrühmi huvitada võiks.

Artikleid maakonna raamatukogude tegevusest ilmus ajakirjanduses 60 (2019. a. 76): Jõgeva valla sündmustest kirjutati 17 korral, Mustvee valla sündmustest 8 korral, Põltsamaa sündmustest 35 korral.

Reklaamimaks oma raamatukogu tellis Mustvee logoga helkurid, Kuremaa logoga kruusid.

Raamatukogutöötajate poolt kirjutatud artiklid

- Rimmel, Rutt. Raamatukogutöötajatele jagati tunnustusi // Vooremaa (2020) 29. detsember, nr 113, lk 14
- Rimmel, Rutt. Tunnustus raamatukogutöötajaile // Põltsamaa Valla Sõnumid (2020) 31. detsember, nr 21, lk 2

4.9 Andmebaasid. (Raamatukogude tegevuseks vajalike bibliograafia-, täistekst- ja muude andmebaaside loomine ja pidamine, [RaRS §5\(5\)2](#)).

Maakonna raamatukogude veebilehtede vahendusel on lugejatel lisaks RIKSWBile juurdepääs paljudele erinevatele andmekogudele: ESTER, DIGAR, DIGAR Eesti ajalehed, eesti veebiarhiiv, Riigi Teataja, Ametlikud Teadaanded, VAU, DEA, ERB, BERTA, ERNi, EEVA, Saaga, lasteluule andmebaas Arkaadia, ELLU jt.

Põltsamaa vald

Jätkus täistekstide lisamine kodulehele Põltsamaa valla raamatukogundust käsitlevatest artiklitest. Aruandeaastal lisandus 35 artiklit (2019. a. 32 artiklit). Koostati Jõgevamaa haridus- ja kultuuritegelaste tähtpäevakalender 2021, mis on kättesaadav raamatukogu kodulehel. Ka valiknimestik „Jõgevamaa kirjarahvas“ on huvilistele kättesaadav raamatukogu kodulehe kaudu. Nimestik annab ülevaate maakonna erinevates piirkondades tegutsenud/tegutsevate 41 kirjanike, keelemeeste, tõlkijate, kirjandusteadlaste jt kohta, sisaldades ka linke e-kataloogi ESTER ning Eesti biograafilisse andmebaasi ISIK.

Alustati Põltsamaa valla kodulooandmebaasi süsteemi loomist veebikeskkonnas www.poltsamaalugu.ee ning materjali skaneerimist, millega tegeles kolm töötajat.

Adavere raamatukogu täiendas kodulooliste materjalidega Adavere topoteeki <https://adavere.topoteek.net/>. Sisestati artikleid ajalehtedest Punalipp (1983, 1984, 1985, 1987, 1988, 1989), Vooremaa (1989, 1990, 2009), Põltsamaa Teataja (1990), Vali Uudised (2009).

5. 2021. aasta tegevused

- Jõgeva valla raamatukogude töö korraldamine ühtse juhtimise all
- Jätkub kogude korrastamine, kogude ringluse parandamine
- Iseteeninduse RITA järjepidev tutvustamine
- Raamatukogujuubelid: Mustvee 120, Lohusuu 100

- Koostöö suurendamine teiste asutustega, uute koostööpartnerite otsimine näituste korraldamiseks
- Stressitaluvuse, läbipõlemise, vastupanuvõime suurendamine (koolitused)
- Olemasolevate võimaluste suurem ja aktiivsem kasutamine (virtuaalsündmused)
- Kasutajakoolituste intensiivistamine
- Raamatukogutöötajate digipädevuse parandamine
- Aasta tähtsündmuste korraldamine: rahvusvaheline lasteraamatupäev, raamatu ja roosi päev, raamatukogupäevad, Põhjamaade kirjanduse nädal jm

Koostajad: Triin Kodusaar, Maris Oro, Sandra Jürgenson

Direktor: Rutt Rimmel

/Allkirjastatud digitaalselt/

LISA 1. Personali koolitus

Raamatukogu nimi	Koolituste arv	Koolitustundide arv (koolituse maht)	Koolituseks kulutatud summa €
Jõgeva vald	17	148	359
Jõgeva Linnaraamatukogu	10	110	242
Laiuse Raamatukogu	4	16	-
Siimusti Raamatukogu	2	12	117
Vaimastvere Raamatukogu	1	10	-
Mustvee vald	5	112	40
Mustvee Raamatukogu	3	100	20
Avinurme raamatukogu	1	8	20
Voore raamatukogu	1	4	-
Põltsamaa vald	24	248	312,20
Põltsamaa Raamatukogu	18	114	107,60
Esku raamatukogu	1	56	72
Lustivere raamatukogu	2	9	-
Puurmani raamatukogu	3	69	132,60
Kokku	46	508	711,20

Märkus: tabelis koolitusteks kulutatud summad kajastavad ainult koolituste maksumust.

LISA 2. Raamatukogutöötajate avalikud esinemised

Ettekanded, loengud, koolitused

- Sööt, Ene (Jõgeva Linnaraamatukogu). Loengud eesti uuemast kirjandusest ja Jõgevamaa kirjanikest Lõuna-Eesti riigigümnaasiumide eesti keele ja kirjanduse õpetajatele, Tartu Linnaraamatukogu töötajatele, Jõgeva pensionäride ühendusele Arukate Akadeemia - viis loengut, 341 osalejat.
- Sööt, Ene (Jõgeva Linnaraamatukogu). ERR Vikerraadio reporteritunnis „Kes loeb tänapäeval eesti klassikuid“ usutles Kaja Kärner Tartu, Viljandi, Rakvere, Kärkla ja Jõgeva raamatukogude juhte. Jõgeva Linnaraamatukogust andis intervjuu direktori asetäitja Ene Sööt. 12.02.2020.
- Pukk, Kristi (Mustvee raamatukogu). Kogemusõpe Tallinna Keskraamatukogus. Ettekanne maakondlikul raamatukoguhoidjate teabepäeval, 03.09.2020.
- Rimmel, Rutt (maakonnaraamatukogu). Kogemusõpe Iirimaal. Ettekanne maakondlikul raamatukoguhoidjate teabepäeval. 27.02.2020.
- Rimmel, Rutt (maakonnaraamatukogu). Iseteenindusmoodul RITA. (videoettekannet Tartu ettekandepäeval), 19.05.2020.
- Rimmel, Rutt (pearaamatukogu). Luksus ja glamuur Ühendemiraatides. Reisimuljed Dubaist ja Abu Dhabist. Esinemine raamatukogupäevade üritusel Aidu raamatukogus, 27.10.2020.
- Rimmeld, Aive (maakonnaraamatukogu). Kogemusõpe Tallinna Keskraamatukogus. Ettekanne maakondlikul raamatukoguhoidjate teabepäeval. 03.09.2020.
- Tell, Viivi (maakonnaraamatukogu). Kogemusõpe Rootsis. Ettekanne maakondlikul teabepäeval. 27.02.2020.
- Tell, Viivi (maakonnaraamatukogu). Rahvajutuaasta jutustamised. Videod aprillis 2020 (20 korral).

- Tell, Viivi (maakonnaraamatukogu). Rahvajuttude kogumiku „Varese mõttest sündinud: valik Põltsamaa kohalugusid“ ettelugemine ruumieksperimendil RUUMEKS Põltsamaa linnas. 14.07.2020.

LISA 3. Raamatukogude ehitamine, renoveerimine, remondid

Raamatukogu nimi	Teostatud tööd (2020)
<u>Jõgeva vald</u> Jõgeva Linnaraamatukogu Saduküla haruraamatukogu	Teostati varisemisohtliku lae remont. Lakke paigaldati tuletõkke kipsplaadid, moodulriiplagi ja uus valgustus.
Palamuse raamatukogu	Raamatukogu kolis uutesse ruumidesse.
Sadala raamatukogu	Tualettruumi remont.
Torma raamatukogu	Raamatukogu kolis uutesse ruumidesse. Vahetati ära põrandakate ja tehti läbipääs kahe toa vahele.
<u>Mustvee vald</u> Ulvi teeninduspunkt	Remonditi katus ja ehitati uus wc koos dušiga.
<u>Põltsamaa vald</u> Aidu raamatukogu Pajusi raamatukogu	Aidu raamatukogu koliti lasteaed-alkkooliga samasse majja. Pajusi raamatukogu koliti Pisisaare Spordikeskusse.

LISA 4. Laste ja noorteüritused

Jõgeva vald

Raamatukogu nimi	Ürituse nimi	Osavõtjate arv
Jõgeva Linnaraamatukogu	Made Balbati illustratsioonide näitus Kohtumine Marko Kalduri ja Tähekiirega Kohtumine lastekirjanik Anti Saarega Kohtumine jutuvestja Piret Pääriga Ilon Wiklandi kohvernäitus „Pikk-pikk teekond“ Virtuaalviktoriin Kahoot! keskkonnas	2 313
Laiuse	Kohtumine Contraga	84
Palamuse	Lastekirjanike tuur „Tuleme külla!“: Helen Käit, Hugo Vaher, Sirly Oder	244
Sadala	Kohtumine kirjanikuga Kristina Ruder	64
Torma	Kohtumine kirjanik Kristina Ruderiga Suvemalev noortele: raamatukogu kolimine	156
Vaimastvere	Emakeele viktoriin Nukuteater eesti loomamuinasjuttude ainetel	43

Mustvee vald

Raamatukogu nimi	Ürituse nimi	Osavõtjate arv
Avinurme	Muusika-luulepõimik EV 102 Ilon Wiklandi kohvernäitus „Pikk-pikk teekond“	263
Mustvee	Keelekohvik lastele Ilon Wiklandi kohvernäitus „Pikk-pikk teekond“	183

	Kohtumised: kirjanik Markus Saksatamm, karikaturist Urmas Nemvalts, jutuvestja Piret Päär, muusik Kulno Malva	
Saare	Eesti rahvajutuaastale pühendatud üritus lasteaias Emakeelepäeva üritus lasteaiastele: raamatukogu töö tutvustamine	33

Põltsamaa vald

Raamatukogu nimi	Ürituse nimi	Osavõtjate arv
Adavere	Animafilmid projekti Kino maale raames Rahvajuttude ettelugemine Avatud Külavärvate päeval	245
Aidu	Animafilmid projekti Kino maale raames Kohtumine kirjanik Ülle Lättega	136
Lustivere	Animafilmid projekti Kino maale raames Kinoõhtu („Sipsik“)	261
Puurmani	Animafilmid projekti Kino maale raames Kinoõhtu („Sipsik“)	189
Põltsamaa Raamatukogu laste- ja noorteosakond	Rahvajuttude jutustamise sari (virtuaalüritus) Käevõru meisterdamine Kodulooliste rahvajuttude ettelugemine RUUMEKS'il Animafilmid projekti Kino maale raames Lastekirjanike tuur „Tuleme külla!": Helen Käit, Hugo Vaher, Sirly Oder Ilon Wiklandi kohvernäitus „Pikk-pikk teekond“ Animafilmid projekti Kino maale raames Kinoõhtu („Sipsik“)	1 127

LISA 5. Raamatukoguteeninduse maakondliku koordineerimise ülesannete täitmine

Jälgiti, et maakonna raamatukogude dokumentatsioon ei oleks aegunud ning juhiti sellele omavalitsuste ja raamatukogude tähelepanu. Aasta alguses saadeti omavalitsustesse teatised nende valla raamatukogude eelmise aasta töö kohta ning info maakonna raamatukogude eesseisvatel ülesannetel.

Kogude arenduse osakond korraldas ja koordineeris teavikute komplekteerimist maakonnas, koostades tellimismestikke, sisestades teavikute kirjeid süsteemi RIKS, korrigeerides märksõnu jms.

Jälgiti lugejaandmebaasi korrashoidu süsteemis RIKS. Korrastati ja ühtlustati raamatukogude lugejarühmad. Maakonna raamatukogudele tehti ette aasta perioodika väljaannete eelkirjed.

Aruandeaastal külastati töö analüüsi ja nõustamise eesmärgil kõiki Jõgeva ja Mustvee valla raamatukogusid ühe korra, Jõgeva Linnaraamatukogu ja Põltsamaa valla raamatukogusid rohkem. Külastuse põhiteemad olid: kogud (puhastamine, korraldamine, paigutus); kahe raamatukogu abistamine kolimisel uutesse ruumidesse; uue peaspetsialisti tutvustamine.

Maakonnaraamatukogu poolt korraldati Jõgeva maakonna raamatukoguhoidjatele maakondlikke erialaüritusi viiel korral (kogumaht 26 ak/t, 218 osalejat): kolm koolitust ning

kolm kogemusõppe alast loengut, 2 kogemusõppe külastust. Koolitustel käsitletud temaatika jagunes neljaks: juhtimine ja arendustegevus, raamatukogundus, kirjandus ja kultuur ning psühholoogia. Kogemusõppe raames külastati Rahvusraamatukogu ja Viimsi Raamatukogu koos tema haruraamatukoguga Püünsis.

Koordineeriti vabariiklikke üritusi ja projekte: raamatukogupäevad, Põhjamaade kirjandusnädal, erinevad lastekirjanduse projektid (Nukitsa konkurss, ettelugemispäev, 4. kl. vabariiklik ettelugemisvõistlus, Lugemisisu).